

d⁰¹
08
bi
o

Iværksætterne Bioanalytikere starter egen virksomhed

Studerende tager ansvaret for fru Larsens nye hofte
dbio ruster sig til konflikt

kolofon

dbio nr. 01

4. januar 2008

udgiver

Danske Bioanalytikere

Sankt Annæ Plads 30

Postboks 74

1003 København K.

Tlf.: 4695 3535

Fax: 4695 3500

e-mail: bladet@dbio.dk

redaktionsudvalg Anne Lise

Madsen, Kirstine Brøns, Eva

Rechnagel, Kirsten Riisgaard

Sørensen, Nina Mogensen,

Inger Merete Paulsen, Jytte

Kristensen (Ansv.)

Stillingsannoncer Pia Vinther

Christensen, annoncer@dbio.dk

tlf. 4695 3535 lokal 3513

Tekstsideannoncer

Dansk Mediaforsyning

tlf. 70 22 40 88

dbiotekst@dmfnet.dk

design, produktion og tryk

Datagraf Auning AS

oplag 6.800 udkommer hver måned

forside Peter Sørensen

tilsluttet Dansk Fagpresse-

forening og Fagpressens

Medie Kontrol.

hjemmeside www.dbio.dk

Artikler i "danske bioanalytikere" dækker ikke nødvendigvis redaktionens/Danske Bioanalytikeres synspunkter. Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse, dog ikke i erhvervsmæssig sammenhæng.

afleveringsfrister Sidste frist for aflevering af redaktionelt stof og annoncer er klokken 12.00 på dagen for deadline. Denne frist kan ikke overskrides.

næste numre

Nr. 02 udkommer

1. februar 2008,

frist: 15. januar 2008

Nr. 03 udkommer

29. februar 2008,

frist: 12. februar 2008

Nr. 04 udkommer

4. april 2008,

frist: 11. marts 2008

indhold

4 Iværksætterne

To bioanalytikere er sprunget ud som selvstændige kursusudbydere. Labtek hedder deres firma

6 "Jeg glæder mig til selv at være med til at lave politik"

Nytiltrådte næstformand Camilla Bjerre mener, at dbio skal satse på en bomstærk faglig profil og større synlighed og gennemslagskraft

8 En AHA-oplevelse at være med i klinikken

Studerende fra seks sundhedsuddannelser har ansvaret for patienterne på et nyt studieafsnit på Kolding Sygehus. Projektet inspirerer til tværfaglighed og nytænkning

10 Bløde værdier kan man ikke læse sig til

Tine Mikkelsen er bioanalytikerstuderende og trak den Tværfaglige Kliniske Studieenhed på sygehuset i Kolding som en del af sin 6.semester praktik

12 Regel Nr. 1: Så sig det dog!

Vores arbejdsliv er dikteret af en hel parade af uskrevne regler, ritualer og hemmelige koder. For nyansatte med en anderledes kulturel baggrund kan det udgøre et minefelt af faldgruber og misforståelser

15 En strejke skal være effektiv

Tillids- og arbejdsmiljørepræsentanterne på Årskurset mener, at bioanalytikerne er klar til at gå i konflikt, hvis det bliver nødvendigt.

20 Debat

21 Kort nyt

22 Nyt fra Hovedbestyrelsen

23 Temadag for afdelingsbioanalytikere

Hverdagens særlige udfordringer for gruppen af afdelingsbioanalytikere var i fokus på årets temadag

24 Hvervekampagne

Hvis der kommer en konflikt i foråret, kan arbejdsgiverne vælge at sende de sygehusansatte i lockout. Ikke-medlemmer af dbio kan i den situation komme i klemme

26 FAQ

Om rettigheder ved undersøgelse og behandling for barnløshed

27 Anmeldelse

28 Lokalnyt og aktiviteter

29 Annoncer

Kaos, kunstgreb - og koldt vand i blodet

AF ANNE LISE MADSEN, FORMAND

Jeg skal ikke bebrejde nogen af jer, hvis I både før og efter det første egentlige forhandlingsmøde mellem Sundhedskartellet og regionerne den 18. december, oplevede hele situationen som intet mindre end kaotisk. Parterne befandt sig så langt fra hinanden, at der formentlig skulle mere end blot et enkelt mirakel til for at få enderne til at nå sammen. Eller i klar OK-tale: For at undgå en storkonflikt til foråret.

Samme dag gik finansminister Lars Løkke Rasmussen helt uventet på banen med en portion penge, som godt nok ikke var "ekstra", men en forhåndsudbetaling af en forventet efterregulering i forhold til lønudviklingen på det private arbejdsmarked. Få dage forinden havde samme minister ellers spået om overophedning af økonomien, hvis der overhovedet blev givet lønstigninger til den offentlige sektor, der lå ud over rammen. Hans kunstgreb sikrede imidlertid juleferien på Christiansborg, hvor både Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og SF jo havde lovet flere penge til især pleje- og omsorgssektoren under valgkampen. Det kom der så nu. Og så alligevel ikke. Fagforeningsformænd rasede, men oppositionen stillede sig tilsyneladende tilfreds.

Det er klart, at når man iagttager begivenhederne helt udefra, gennem mediernes evige konfliktsøgende optik, så må man ind imellem korse sig. Jo, situationen er vanskelig. Selvfølgelig er den det. Men det er også nødvendigt at slå koldt vand i blodet. Og jeg kan personligt rapportere fra mødet mellem Sundhedskartellet og regionerne den 18. december, at begge parter naturligvis stadig er indstillet på, at vi forhandler os frem til en løsning. Vi har i første omgang aftalt et protokollat, det vil sige en arbejdskalender, hvor vi ind fra en kant afhandler en række vigtige områder af den kommende OK-aftale. Det drejer sig ikke mindst om det store problemkompleks omkring rekruttering og fastholdelse af medarbejdere. Her spiller lønnen selvfølgelig også en stor rolle, men den del af aftalen reserverer vi altså til allersidste fase.

Der er med andre ord rigeligt at tage fat på i de første måneder af 2008, inden vi når så langt i slutningen af februar. Og måske har såvel vores arbejdsgivere som politikerne til den tid omsider fattet, at et markant lønløft er helt afgørende, hvis vi skal arbejde hen mod en sundhedssektor i verdensklasse. Det skaber man som bekendt ikke uden dygtige og dedikerede medarbejdere, der føler sig ordentligt værdsatte. Også i bogstavelig forstand.

Iværksættere

To bioanalytikere har kastet sig ud i et eventyr med egen kursusvirksomhed. Dog på deltid i første omgang

AF JYTTE KRISTENSEN, REDAKTØR

CVR-nummer, momsregnskab, skatte-regler, marketing og annoncering. Som ny på iværksætterbanen er der tusind nye begreber at sætte sig ind i. Det har Rikke Pflug-Christensen og Mariann Jensen måttet sande, men de har ikke til sinds at lade sig stoppe af begynder-vanskeligheder.

"Vi var på et iværksætterkursus, hvor underviseren viste en statistik over iværksættere og sagde at "50% af jeres virksomheder bliver aldrig til noget." Det provokerede os. Vi skal vise dem; at vi kan", fortæller Mariann Jensen.

"Ja," supplerer Rikke Pflug-Christensen, "for det ER en god ide, vi har fået. Det er så vigtigt, at de social- og sundhedsassistenter, laboranter og andre, som kommer ud på vores arbejdspladser i disse år, får en teoretisk ballast og god oplæring i laboratorieverdenen."

Det er da også i første omgang kurser i blodprøvetagning, POCT og kvalitetssikring, de to bioanalytikere tilbyder gennem deres firma Labtek. Men hvis de viser sig at blive en succes, har de to flere ideer på bedding.

"Da vi i august i år startede med at snakke om ideen, havde vi 15 forskellige kurser i tankerne," fortæller Mariann Jensen, "men nu skal vi lige se, hvordan det går."

Selvstændig på deltid

Labteks første kurser i blodprøvetagning foregår i januar 2008 på Københavns Praktiserende Lægers Laboratorium, KPLL. Her har Mariann Jensen og Rikke Pflug-Christensen været ansat som bioanalytikerundervisere i en år-række, og de er stadig ansat, men på nedsat tid.

"Vores arbejdsgiver har været utro-

ligt velvillig over for os. Vi lejer lokalerne til vores kurser af KPLL, og vi er gået to timer ned i tid om ugen, så vi får frigjort en dag om måneden til vores virksomhed," fortæller Rikke.

Kurserne i blodprøvetagning varer to dage og foregår over en fredag og lørdag. Deltagerne får en teoretisk undervisning i blodets indhold og sammensætning, præanalytiske forhold, sikkerhed, hygiejne m.m. og så får de naturligvis også mulighed for at afprøve blodprøvetagning i praksis på en gummiarm og senere på hinanden.

"Når de har afsluttet kurset, får de et kursusbevis, men efter de to dage er de naturligvis ikke fuldbefarne blodprøvetagere. Fordi man har fået et kørekort, kan man jo heller ikke køre bil. Det kommer først med rutinen," konstaterer Mariann Jensen.

Announce gav telefonstorm

En af de to iværksætteres mange udfordringer har været at finde frem til de potentielle kunder. Mariann og Rikke har produceret en folder, hvor de beskriver kurserne. De har også etableret en hjemmeside for firmaet, og nogle finder faktisk frem til dem af den vej.

"Når kursisterne ringer til os, fortæller de, at de har fundet os ved at google på ordene "kursus" og "blodprøvetagning". Men de fleste interesserede har meldt sig, efter at vi satte en annonce i FOA's blad i december. Da blev vi nærmest kimet ned," fortæller Rikke Pflug-Christensen.

Kursisterne er oftest social- og sundhedsassistenter, som gerne vil skifte til laboratorieverdenen og på forhånd kvalificere sig til arbejdet. Og den faggruppe har de to undervisere en lang erfaring med at lære op. KPLL har i de

senere år ansat mange social- og sundhedsassistenter, som har skullet gennemgå en oplæring. Desuden har Mariann undervist på kurser arrangeret af vikarbureauet Labvikar, og så har de sammen oversat den norske bog "Blodprøvetagning i praksis" til dansk.

"På de to kursusdage gennemgår vi faktisk størstedelen af bogen med kursisterne," fortæller Mariann Jensen.

Ingen guldgrube - endnu

Selvom de to iværksættere allerede har fået kursister til blodprøvetagning i januar, og et kursus i POCT i april, skal de stadig bruge mange fritimer og knofedt på at løbe virksomheden i gang.

"Vi satser også på at kunne udbyde kurser til bioanalytikere, der gerne vil have en opdatering i kvalitetssikring. Ligesom vi mener, at ansatte i praksissektoren og lægestuderende er en målgruppe. Så vi har i slutningen af året sendt en mail vedhæftet en folder til de klinisk biokemiske afdelinger i hele landet. Ligesom vi har sendt mail til jobcentre og også vil kontakte FADL og DSR," fortæller de.

"Om det kører rundt? Nej ikke endnu, men vi har jo med vores fastansættelse sikret os, at vi stadig har livremmen på. Vi sætter ikke hus og hjem over styr," ler Rikke.

"Hvad fremtiden bringer, ved vi ikke endnu, men vi synes det er så vigtigt at de nye faggrupper i laboratoriet mestrer blodprøvetagning, og så synes vi jo, det er sjovt at have vores eget. Vores plan er ikke en virksomhed med 10 ansatte. Om det også er sjovt om et år eller to, ved vi jo ikke endnu. Men vi bestemmer selv," siger Mariann Jensen.

Læs mere om Labtek på www.labtek.dk

Det er sjovt at gå nye veje.
Bioanalytikerunderviserne Rikke
Pflug-Christensen og Mariann
Jensen (bagest) kan nu sætte
endnu en titel på deres CV

”Jeg glæder mig til selv at være
med til at lave
politik”

Alle bioanalytikere skal forstå, hvorfor det er vigtigt at bakke aktivt op om dbio. Det er hovedbudskabet bag Camilla Bjerres mission som nytiltrådt næstformand. Hun ser en bomstærk faglig profil samt større synlighed og gennemslagskraft – indadtil som udadtil – som strategien, der fører til mere anerkendelse, bedre arbejdsvilkår og – ja, højere løn

AF HELLE BROBERG NIELSEN, JOURNALIST

”Fagforeningen? Jamen, det eneste, den gør, er jo at forhandle løn hvert tredje år.”

Camilla Bjerre er altid blevet dødirriteret, når hun har lagt øre til den type armene over kors-udsagn fra kolleger.

For det første: Er det måske ikke væsentligt, at der bliver forhandlet løn på et kvalificeret niveau for en faggruppe?

For det andet: Overenskomster handler om så meget andet – arbejdsvilkår i bredeste forstand, seniorordninger, fleksibilitet. Og endelig, så har dbio en hel række servicetilbud og aktiviteter, som medlemmerne kan nyde gavn af i enten lyst eller nød.

”Men når holdningen er sådan hos nogle, viser det jo, at vi sagtens kan blive bedre til at synliggøre dbio’s rolle ude på arbejdspladserne det, mener jeg, derfor skal være et centralt element i den reform af uddannelsen af tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter, som er i gang i øjeblikket, og som jeg har overtaget ansvaret for fra den afdgående næstformand. TR og AMiR skal klædes på, så de har argumenterne til at overbevise studerende og ikke-medlemmer om, hvorfor et medlemskab er nødvendigt. Jo flere medlemmer, jo mere gennemslagskraft. Ingen medlemmer, ingen fagforening. Og det er der overhovedet ingen bioanalytikere, der har gavn af,” konstaterer hun.

32-årige Camilla Bjerre, der blev færdiguddannet i 2000, kommer fra en stilling på Klinisk Fysiologisk Afdeling på Nordsjællands Hospital i Hillerød. Her arbejdede hun blandt andet med oplæring af kollegerne i nyt apparatur. Hun har skrevet en vifte af forskrifter, og høj faglighed er et af hendes klare kompasmærker for såvel faget som fagforeningen. Hun er derfor meget tilfreds med, at både fagbladet og hjemmesiden holder fanen højt på dette område; hun er overbevist om, at dbio’s funktion af også at være et fagligt fællesskab er forklaringen på, at så mange medlemmer fortsat finder det helt naturligt at være medlem af dbio. I modsætning til i andre egne af fagbevægelsen.

I dbio har Camilla Bjerre desuden overtaget ansvaret for Studerendes

Landsudvalg, SLU, samt arbejdsmiljøområdet. Her er hun ikke bleg for at fremhæve sin unge alder som en fordel for det første. Samt hendes funktion som forhenværende arbejdsmiljørepræsentant samt medlem af billeddiagnostisk MED-udvalg i Hillerød som en konto at trække på i det andet. Som medlem af den tidligere kredsbestyrelse i Nordsjælland, hvor hun var kredsansvarlig for TR, har hun også en vis indsigt i opgaver og vilkår for tillidsrepræsentanter.

Så det er med en mærkbar portion energi, hun starter på sit nye job i Kvæsthuset på Skt. Annæ Plads, lige ved siden af det nye skuespilhus. Men også med den behørig ydmyghed over for opgaven.

”Uh, der er mange ting, som jeg først skal sætte mig ordentligt ind i og derfor skal være forsigtig med at udtale mig om,” undskylder hun et par gange i samtalen.

Men at hun altid har været en dbio-pige, skal der ikke herske tvivl om. Som arbejdsmiljørepræsentant har hun deltaget i flere årskurser og oplevet vigtigheden af det faglige og fagpolitiske fællesskab. Og det var måske her, fornemmelsen for at engagere sig yderligere opstod.

”Når jeg oplevede den tidligere næstformand, Mette Foli, på årskurserne for TR og AMiR, tænkte jeg altid: ”Hvor er det spændende, dét hun beskæftiger sig med – studerende og arbejdsmiljø.” Ikke at jeg lige på det tidspunkt kunne se mig selv som næstformand. Overhovedet ikke. Men da jeg fik øje på stillingsopslaget i fagbladet, tænkte jeg omgående, at dét job måtte jeg søge. Jeg er altid på udkig efter nye udfordringer og har altid vidst, at jeg ville noget mere med mit arbejdsliv. Men det her er alvor. Jeg skal ikke bare ”lige ind og vende” for at se, om det er noget for mig. Jeg stiller helt sikkert op igen til valget til næstformand i efteråret 2008,” siger den nye næstformand, der overhovedet ikke lod sig afskrække af, at der var tale om ”mere end en fuldtidsstilling”, som formuleringen lød i opslaget.

”Arbejdsnarkoman? Jamen, det er jo i virkeligheden dét, jeg er,” indrømmer

hun med en lille latter.

Camilla Bjerre insisterer på, at hun har fuld og total opbakning fra ”sin delige mand gennem 13 år” hjemme i det gamle hus i Dronningmølle – hvor hun i øvrigt netop har lagt 80 kvadratmeter nyt trægulv. Familien omfatter desuden en enkelt datter på 7 år.

”Jeg er meget bevidst om, at vi stadig er midt i en kongresperiode, hvor der er en række projekter, der skal færdiggøres. Og jeg kan helt tilslutte mig kongressens visioner om, at vi lige nu fokuserer på faglighed, godt arbejdsmiljø, synlighed og sørger for at styrke de regionale led i foreningen. Men jeg glæder mig til selv at være med til at lave politik. Jeg var i 2005 med på kongressen for første gang, og det var virkelig en aha-oplevelse. Dér fik jeg helt sikkert en fornemmelse af, at kongressen virkelig er dbio’s øverste myndighed. At det er her, der foregår debatter, som sætter politiske projekter i gang. Det er blandt andet dét, vi som formandskab skal blive inspireret af, når vi udformer dbio’s visioner og politik,” siger Camilla Bjerre.

Som mange andre menige medlemmer har hun ofte efterlyst en større synlighed omkring dbio. Foreningen bør melde sig i debatten, så snart det er muligt; det er vigtigt for medlemmernes engagement, at de kan se deres formand og faggruppe omtalt i medierne.

”Jeg ved selvfølgelig godt, at det er urealistisk at tro, at vi nogensinde vil få lige så meget presseomtale som sygeplejerskerne. Vi er en lille fagforening. Når DSR udtaler et eller andet, er det i sig selv interessant, fordi de repræsenterer 60.000 sygeplejersker. Egentlig mener jeg også, at dbio’s direkte synlighed ude på arbejdspladserne er mindst lige så vigtig; bioanalytikere skal vide, hvem vi er, hvad vi står for, og hvad vi kan tilbyde. Men de to ting spiller sammen, og derfor skal vi hele tiden gøre en indsats for også at markere os i offentligheden, når vi har noget at byde ind med,” siger hun.

En AHA-oplevelse at være med i klinikken

Studerende fra seks sundhedsuddannelser har ansvaret for patienterne på et nyt studieafsnit på Kolding Sygehus. Projektet inspirerer til tværfaglighed og nytænkning i Kolding

AF ANETTE LAHN HANSEN, JOURNALIST

HVAD ER TKS?

- Den Tværfaglige Kliniske Studieenhed er et 3-årigt projekt på Fredericia-Kolding Sygehuse.
- TKS skal styrke det tværfaglige samarbejde og give de studerende bedre kendskab til og mulighed for at udnytte hinandens faglige kompetencer.
- TKS har til huse på Ortopædkirurgisk Afdeling C1 i Kolding.
- Afdelingen er en rigtig afdeling med 8 senge. Patienterne er indlagt for at få et nyt knæ eller en ny hofte. En indlæggelse varer typisk 3-5 dage.
- På afdelingen arbejder et team af studerende fra seks sundhedsuddannelser: 1 bioanalytiker, 2 ergoterapeuter, 2 fysioterapeuter, 2 læger, 2 radiografer og 4 sygeplejersker.
- Bortset fra de bioanalytikerstuderende går de andre studerende i både dagvagt og aftenvagt.
- De studerende står for patientforløb fra indlæggelse til udskrivning – under supervision af erfarne vejledere.
- Et praktikforløb er 14 dage.

TKS er et samarbejde mellem:

- Fredericia og Kolding Sygehuse
- Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, SDU: Medicinstudiet
- JCVU: Bioanalytikeruddannelsen
- CVU-Vest: Ergo- og Fysioterapeutuddannelserne
- CVU-Lillebælt: Sygepleje-, Ergoterapeut- og Radiografuddannelsen.

”Hvad skal jeg lave resten af dagen, når jeg har taget mine blodprøver. Det tager jo ikke mere end fem minutter?” Det er det spørgsmål, der melder sig hos de bioanalytikerstuderende, der får tildelt 14 dages praktikophold i den Tværfaglige Kliniske Studieenhed (TKS) på Fredericia-Kolding Sygehuse som en del af deres praktikforløb på 6. semester.

”Jeg kan godt forstå spørgsmålet. Det er første gang, bioanalytikere er med i en klinisk studieenhed, og derfor har vi også haft mange overvejelser om, hvad vi kunne bidrage med,” forklarer bioanalytikerunderviser Gitte Erthmann, Klinisk Biokemisk Afdeling.

Sammen med klinisk vejleder Marianne Sørensen er hun vejleder for de bioanalytikerstuderende på TKS. Gitte Erthmann har 15 timer om ugen i studieenheden.

”Det er ikke kun de studerende, der lærer noget af projektet. Jeg har også lært utroligt meget af det tværfaglige arbejde. Det er en AHA-oplevelse at være med i klinikken,” forklarer hun.

Skal bare turde

Gitte Erthmanns erfaring fra de første tre måneder er, at sygeplejersker og ergo- og fysioterapeuterne føler sig mest hjemme i afdelingen og med patientarbejdet, og at radiografer og bioanalytikere er lidt mere på besøg.

”På den anden side kan studerende fra vores fag sagtens byde ind med andet og mere end blodprøver og EKG. Hvis de tænker sig om, så har de lært meget andet som f.eks. at tage blodtryk. Det gælder bare om at melde ud,

at de kan en masse og gerne vil hjælpe med nye arbejdsopgaver, så er TKS er en unik mulighed for at arbejde tværfagligt,” understreger hun.

Det er allerede et krav i den nuværende studieplan for professionsbachelor, at de studerende skal prøve at arbejde tværfagligt. Det krav skærpes fra 1. september 2008, hvor alle sundhedsuddannelser skal have 14 fælles moduler, hvoraf det ene skal være tværfagligt.

Her er studieenheden i Kolding på forkant, fordi TKS kan være med til at give studerende fra forskellige faggrupper et bedre indblik i hinandens arbejdsopgaver, så de i fællesskab kan gøre det bedre for patienterne.

”Jeg tror også, at det er lærerigt for bioanalytikerstuderende at prøve andet end korttidskontakt med patienterne. Når de arbejder i et team med patienten i centrum, får de en masse ekstra etik og kommunikation ind under huden fra de fag, der er vant til den tætte kontakt med patienterne,” fremhæver hun

Hun har oplevet, at patienten faktisk kommer mere i centrum hos de kommende bioanalytikere. F.eks. tager de selv aktion, når en patient har kvalme og brug for en kapsel og en våd klud – i stedet for bare at kalde på sygeplejersken.

Kan lære fra sig

Mens de studerende arbejder i studieenheden, står de selv for at holde teamkonferencer, for stuegang og for alle pleje- og optræningsopgaver.

”For bioanalytikerne er konferencer-

Foto: Jonas Ahlstrøm

At hjælpe nyopererede hoftepatienter med at komme på benene er en af de nye arbejdsopgaver, bioanalytikerstuderende Tine Mikkelsen (tv) har haft på TKS.

Vi kan bruge erfaringerne

Ledende bioanalytiker Dorthe Elkjær er glad for, at de bioanalytikerstuderende har fået mulighed for at være med i projektet.

”Det giver dem bedre indsigt i patienternes behov og behandling og i afdelingernes arbejdsopgaver og behov og kan være med til at skabe mening med arbejdet i laboratoriet. Det tværfaglige samarbejde er en forudsætning for gode patientforløb, hvor effektivitet og kvalitet går hånd i hånd, og jeg tror, at bioanalytikerne vil få brug for at indgå mere i tværfagligt arbejde i fremtiden,” forklarer hun.

Lokalt sigter hun til, at sygehuset i Kolding skal være akutsygehus for et stort geografisk område, og at sygehuset for øjeblikket planlægger at oprette et nyt visitationsafsnit for både kirurgiske og medicinske patienter, som skal tages i brug i august 2008.

”Vi planlægger efter at have en eller flere bioanalytikere, som er fast tilknyttet til visitationsafdelingen, f.eks. på halv tid, og varetager analysearbejdet på laboratoriet i den anden halvdel af tiden. På visitationsafdelingen kan bioanalytikerne både lave det laboratoriefaglige arbejde og indgå i et tværfagligt team. Hvis det bliver sådan, vil det være godt at kunne trække på de erfaringer, Gitte har høstet i studieenheden, og de erfaringer, kontaktbioanalytikerne har fra deres samarbejde med afdelingerne,” konstaterer Dorthe Elkjær.

ne en ny verden og en god mulighed for at høre, hvilke overvejelser der ligger bag, når der f.eks. bestilles blodprøver eller EKG,” mener Gitte Erthmann.

De forskellige faggrupper underviser også hinanden.

De bioanalytikerstuderende har f.eks. undervist i, hvordan man tager blodprøver og ladet de andre studerende prøve selv – på en dummy. De har vist, hvordan man tager et blodsukker med et bed side-apparat. De har også fortalt om, hvad det f.eks. betyder for en patient at have et lavt hæmoglobin, og hvad man kan bruge de forskellige analyser til.

Ikke på hjemmebane

Patienterne kommer i første række på TKS, men hvis der er tid til det, har de

studerende også mulighed for at komme rundt og se f.eks. Fysio- og Ergoterapien, Røntgenafdelingen og Klinisk Biokemisk Afdeling.

Problemet er bare, at de studerende sjældent er på hjemmebane på sygehuset i Kolding. De kommer oftest fra praktik på andre sygehuse. Det er i det hele taget et puslespil at få studerende nok til studieenheden, fordi den skal bemandede hele året med både dag- og aftenvagter. Derfor kommer de fra hele Region Syddanmark.

”Bioanalytikerne kommer fra et endnu større område. Alligevel kan vi kun skaffe studerende nok til at bemandede dagvagten. Skal der tages blodprøver ud over det, er det sygehusets bioanalytikere, der træder til,” fortæller Gitte Erthmann.

Bløde værdier

kan
man
ikke
læse
sig til

Tine Mikkelsen er bioanalytikerstuderende og trak den Tværfaglige Kliniske Studieenhed på sygehuset i Kolding som en del af sin 6.-semesterpraktik

AF ANETTE LAHN HANSEN, JOURNALIST

Inden Tine Mikkelsen mødte op i praktiken på TKS, havde hun grundet meget over, hvordan hun kunne forberede sig til den. Hun havde også mailet til bioanalytikerunderviser Gitte Erthmann, Fredericia-Kolding Sygehuse for at spørge, hvordan hun kunne sætte sig ind i det tværfaglige arbejde på forhånd.

”Svaret var, at jeg skulle møde med åbent sind og tage de udfordringer, der kom. De bløde værdier er ikke noget, man kan læse sig til,” forklarer den 38-årige bioanalytikerstuderende.

dbio mødte hende på sidstedagen af hendes 14 dages praktik. Nu var hun glad for forløbet på TKS.

”Det var jeg ikke de første dage. Jeg var forvirret og vidste ikke rigtigt, hvad jeg skulle gøre af mig selv, og jeg var bange for at gå i vejen. Derfor har det været en klar fordel, at patienterne er indlagt i så kort tid, at jeg har kunnet

være med i to fulde patientforløb fra indlæggelse til udskrivning. Jeg kan mærke, at jeg har været mere til hjælp i anden omgang, hvor jeg kendte rytmen på afdelingen, og kunne mere,” konstaterer hun.

Ny viden om de andre

Tine Mikkelsens arbejdsopgaver på TKS har været meget forskellige fra hverdagen i Esbjerg, hvor hun lige har haft sin praktik i patologi, mikrobiologi og klinisk biokemi, og hvor immunologi og nuklearmedicin venter efter nytår.

Sit bioanalytikerfag har hun kun brugt i beskeden grad på TKS. Hun har taget blodprøver om morgenen og bragt dem med over på Klinisk Biokemisk Afdeling og sørget for, at de kom i produktion. Hun har også hentet resultaterne, inden de medicinstuderende skulle holde stuegang. Ud over det har

Inge Hoffmann har været indlagt på det Tværfaglige Kliniske Studiefnit for at få en ny hofte. Der har været meget personale på stuen, mens hun har ligget der, fordi både de studerende og deres vejledere har været der. Her er det bioanalytikerstuderende Tine Mikkelsen (th), der tager blodtryk, mens bioanalytikerunderviser Gitte Erthmann ser til.

hun fortalt de andre studerende om faget og taget nogle af de andre studerende med en tur på laboratoriet.

Resten af hendes arbejde har været tværfagligt. Hun har været til konferencer, teammøder og undervisning og møde med vejlederne. Hun har været med en patient i røntgen, redt senge, serveret mad og målt blodtryk. Hun har givet en hånd med, når der var brug for det, bl.a. når patienterne skulle op på toilet – og så har hun suget til sig og bl.a. kigget over skuldrene på fysioterapeuterne, når de trænede med patienterne.

”Jeg har da lært, at det hedder at mobilisere dem, og sådan har jeg samlet ord op fra de andre fag i alle 14 dage,” griner hun.

”Jeg har også fået nogle åbenbaringer om de andres arbejdsområder. Da jeg kom, kendte jeg ikke forskellen på

en fysioterapeut og en ergoterapeut, og jeg kendte ikke noget til radiografuddannelsen. Det gør jeg i dag. Jeg var heller ikke klar over, hvor travlt sygeplejerskerne har, og hvor mange opgaver de egentlig har gang i," konstaterer Tine Mikkelsen.

Ikke sygepleje til mig

For den tidligere industrilaborant har det været spændende, men grænseoverskridende at være så tæt på patienterne.

"Jeg synes, at det er hårdt at se, hvor skidt de har det lige efter operationen. Jeg ville bestemt ikke egne mig til at være sygeplejerske. Jeg tror, at jeg ville tage det for meget med hjem," forklarer Tine Mikkelsen.

Hun regner med at kunne gøre brug af de erfaringer, hun har fået i studieenheden.

"Jeg har altid taget hensyn til patienterne, men jeg tror, at jeg vil gøre det endnu mere i fremtiden. Når jeg kan se, at en patient ikke har spist siden operationen og endelig har fået lidt appetit igen, så er det ikke en god idé at forstyrre med blodprøver midt i maden," understreger hun.

Forstår mere

Bioanalytikerstuderende Mette Konradi, som er i praktik i Kolding, var blandt de første studerende på TKS i september 2007, så hendes indtryk har nået at sætte sig lidt mere. Hun var også glad for det tværfaglige indhold, men monofagligt synes hun ikke, at bioanalytikerne får så meget ud af det som f.eks. sygeplejerskerne.

Hun giver Tine Mikkelsen ret i, at man lærer at have mere forståelse for både patienter og de andre faggrupper.

"Før kunne jeg godt blive lidt sur på sygeplejerskerne, hvis der var ringet efter mig, og patienten var kørt i røntgen. Nu ved jeg, at sygeplejersken heller ikke aner, hvornår portøren står i døren for at hente patienten. Jeg er blevet bedre til at acceptere, at vi ikke bare kan regne med, at patienterne er der, når det passer os," siger Mette Konradi.

En af de ting, hun syntes var en oplevelse, var at have de andre studerende med ovre på Klinisk Biokemisk Afdeling.

"Det kom helt bag på dem, at vi havde så mange maskiner, og at faget er så teknisk. De havde vist bare forestillet sig, at vi havde en hel række mikroskoper stående. Så de har da også lært noget om os," konstaterer hun.

Vores arbejdsliv er dikteret af en hel parade af uskrevne regler, ritualer og hemmelige koder. For nyansatte med en anderledes kulturel baggrund kan det udgøre et minfelt af faldgruber og misforståelser. En ny bog retter for første gang opmærksomheden på den del af integrationen, der foregår mellem linjerne og de løftede øjenbryn

Regel Nr.

1

Så sig det dog!

AF HELLE BROBERG NIELSEN, JOURNALIST

Faten Chaaban er for tiden i fuld gang med at forklare sin mand, hvordan det danske sundhæsvæsen egentlig hænger sammen. Sådan på både det formelle, men især det uformelle plan. Den 24-årige bioanalytiker, der er ansat på Klinisk Biokemisk Afdeling på Odense Universitetshospital, blev i sommer gift med en libanesisk landsmand, som meget passende er uddannet sygeplejerske. Han er i øjeblikket ved at lære dansk, så han kan få job i samme branche som sin kone, og det sidste halve år har hun derfor været særlig opmærksom på, hvad der foregår "mellem linjerne" på det danske arbejdsmarked.

"Jeg har boet i Danmark, siden jeg var tre år, og har fået min skolegang og uddannelse her. For mig er det derfor ikke så svært at forstå, hvorfor tingene er, som de er. Men der er selvfølgelig en hel del, der er anderledes fra det privathospital i Sydlibanon, hvor min mand arbejdede, inden han kom til Danmark. Jeg var indlagt for nogle måneder siden, og da kunne han opleve, at mange ting foregår på en anden måde her. Han er faktisk meget begejstret for, at der i Danmark ikke er sådan nogle store forskelle mellem "niveauerne" som i Libanon – mellem for eksempel læger og sygeplejersker eller bioanalytikere. Og dét, at han skal arbejde sammen med mange kvinder – og sandsynligvis endda have en kvinde over sig som leder, ja, det har han for længst accepteret. I Libanon er der mange mandlige sygeplejersker, så det bliver i alt fald nyt for ham," siger Faten Chaaban.

Hun og hendes mand er praktiserende muslimer, og hun bærer tørklæde og

Bioanalytikerne Zehra Tajic og Faten Chaaban har begge oplevet, at der eksisterer uskrevne regler på danske arbejdspladser, som kan føre til unødvendige misforståelser

opfører sig "nok lidt mere tilbageholdende over for mandlige kolleger end andre", som hun siger. Men lige for en god ordens skyld; hun giver både hånd til mandlige patienter og går med kort-ærmede kitler.

"Selvfølgelig," siger hun.

Kend koderne

Dermed lever hun da også op til indtil flere af de ikke færre end 30 gode råd, som forfatteren Mehmet Yükssekaya giver i bogen "Uskrevne regler på det danske arbejdsmarked", som udkom på forlaget People's Press for nylig. Yükssekaya, der er cand.scient.pol. og er af tyrkisk-kurdisk oprindelse, har suppleret sin uddannelse med minoritetsstudier og har arbejdet som integrationskon-

sulent i flere offentlige organisationer. Han er i dag fuldmægtig i Arbejdstilsynet.

Bogen er henvendt til såvel arbejdsgivere som ledere, mellemledere og medarbejdere. Med såvel etnisk dansk som fremmed ophav.

Forfatterens overordnede pointe er, at man skal gøre sig umage med at tilpasse sig. Det vil sige, sætte sig ind i arbejdspladskulturen. Lære koderne. Være fleksibel. Og spørge, hvis man er i tvivl. Den logik gælder selvfølgelig alle, der kommer på en ny arbejdsplads. En række regler har dog i særlig grad adresse til medarbejdere med nogenlunde den samme kulturelle bagage som han selv. Til dem siger han: Tal dansk på jobbet. Forstå, at religion er en privat-

sag, og overhold aftaler og mød til tiden; danskerne bliver generelt meget irriterede over at skulle vente på nogen. Og til dem, som kun har haft kort tid til at vænne sig til normerne i Danmark; kend den flade ledelsesstruktur. Udvis selvstændighed. Vær opmærksom på brugen af ironi og humor. Alle "regler" bliver i bogen uddybet med eksempler og forklaringer.

Faten Chaaban er nok integrationsvillig, men har alligevel sine grænser; hun deltager således gerne i sociale arrangementer som en bowlingaften. Men ikke i julekomsammener eller fødselsdage.

"Det accepterer mine kolleger. Til gengæld tager jeg gerne vagter for dem i julen, og det er de vist meget glade for," bemærker hun.

Når snakken går ved frokostbordet, holder hun sig tilbage, hvis der bliver talt om sex. Men hun oplever ikke, at kollegerne på hendes nuværende arbejdsplads forsøger at beskytte hende mod upassende værkstedshumor. Heldigvis.

"Jeg kan da også selv grine, hvis de fortæller en rigtig sjov vittighed, der er vovet. Men jeg bidrager altså ikke," fastslår hun.

Med eller uden tørklæde

Mehmet Yükssekaya nævner i regel nr. 22, - "Træd varsomt i konfliktsituationer" - at danskerne generelt er ret konfliktsky. Den kan Faten Chaaban godt tilslutte sig. Når emnerne er fundamentalistisk islam, terrorisme eller Irak-krig, har hun flere gange oplevet, at kollegerne lægger låg på deres diskussionslyst, når hun er til stede.

"Jeg har en fornemmelse af, at de holder sig tilbage for ikke at såre mig. Det, synes jeg, er ærgerligt; jeg har jo også lyst til at fortælle dem, hvad jeg mener. Faktisk syntes jeg, at det var noget besynderligt, at de overhovedet ikke spurgte mig om mine holdninger under Muhammed-krisen," siger hun.

Den samme grad af berøringsangst over ømfindtlige emner oplever Zehra Tajic til gengæld ikke. Hun, der også er ansat på KBA på OUH, stammer fra Bosnien, er også muslim, men karakteriserer sig selv som ikke-religiøs. Hun understreger, at hendes barndom på Balkan, midt i et etnisk og religiøst "klu-det-æppe", har gjort hende særdeles bevidst om, at kulturer faktisk er forskellige, og en vis tilpasningsevne er nødvendig, hvis man vil falde ind - ja, overleve. Det er også en hensigtsmæssig indstilling at have, når man kommer til såvel et nyt land som en ny arbejdsplads, mener hun.

Julefrokoster er ikke tabu for Zehra Tajic; hun deltager gerne, drikker alkohol, og da hun ikke går med tørklæde, har patienter og nye kolleger sommetider svært ved at sætte hende i bås. Er hun italiener? Tyrkisk? Hun har da også været ude for, at en tidligere kollega var meget afmålt over for hende - indtil det ad omveje omsider gik op for kollegaen, at den nye, men kun lidt mørklødede, bioanalytiker ikke var fra Tyrkiet. Det blev ikke sagt direkte, men meget tydede på, at den nationalitet havde den pågældende kollega en særlig reservation over for.

"Men hun spurgte mig aldrig direkte," husker Zehra Tajic.

Lidt for "flittig"

Zehra Tajics fremtoning og frie opførsel er formentlig forklaringen på, at danske kolleger også mener, at de kan gå lidt mere direkte til hende. Den uskrevne regel om, at "religion er en privatsag", ophæves dermed - på en lidt bagvendt måde. Paradoxalt nok oplever hun nemlig, at hun skal gøre rede for, hvordan man kan være muslim på hendes måde. De har jo hørt både det ene og det andet i tv.

"Sommetider spørger de af interesse, men andre gange kan det godt være lidt ubehageligt. Så føler jeg, at jeg nærmest skal forsvare noget, som slet ikke har med mig at gøre," siger hun.

Zehra Tajic er 29 år og kom til Dan-

Bioanalytikerunderviser Erling Birkemose opfordrer konstant sine studerende til at spørge, spørge og spørge, så det ikke ender med fordomme og forlegenhed. Her er han fotograferet i Klinisk Biokemisk afdeling på Odense Universitetshospital sammen med Faten Chaaban og Zehra Tajic.

mark for 14 år siden. Hun har dermed også fået en væsentlig del af sin skolegang og sin bioanalytikeruddannelse i Danmark. Den med, at danskerne er konfliktsky, kender hun også til. Tingene siges ikke ligeud. Kritik kan komme til én ad de underligste omveje. Og lang tid efter en episode kan man fra andre høre, at kolleger har været utilfredse med ens arbejde.

”Jeg blev i første omgang ikke fastansat efter et vikariat, men fik det bare forlænget. Det undrede mig, da jeg altid blev rost for at være dygtig. Senere fik jeg at vide, at der havde været nogle kolleger, der ikke var helt trygge ved, om jeg kunne sproget godt nok. Jeg kunne nu slet ikke huske, at der havde været nogle episoder, hvor der havde været sproglige misforståelser. Måske var det min accent. Måske fordi de bare vidste, at jeg var udlænding. Der var også nogle, der havde bemærket, at jeg var lidt for ”flittig”; jeg var jo nyuddannet og ville gerne gøre et godt indtryk og påtog mig måske lidt mere arbejde end nødvendigt. Men ingen sagde til mig, at jeg skulle ”dele” lidt mere med dem. Det ville jeg ønske, at de havde gjort med det samme,” siger Zehra Tajic, der i dag har en fast stilling. De seneste år, hvor hun har fået mange andre kolleger med anden etnisk baggrund, er der kommet en større åbenhed fra de etniske danskeres side, mener hun.

Åbenhed og mange ord

Men det er ikke altid et spørgsmål om sprog, religion eller etnicitet, når en ny medarbejder har svært ved at hitte

hoved eller hale på udtalte normer og omgangsformer. Både Faten Chaaban og Zehra Tajic har i løbet af såvel deres praktiktid som senere arbejdet på afdelinger med meget forskellige virksomhedskulturer. På nogle arbejdspladser er der en påfaldende tilbageholdenhed over for en ny medarbejder; her lader kolleger og ledere vedkommende

selv finde sig til rette. Andre steder er man meget opmærksom på at tage imod den nye med åbne arme og mange og velvalgte ord.

Og det er vel egentlig sådan, det burde være på en velfungerende arbejdsplads; at der sættes ord på det usagte. Erling Birkemose er bioanalytikerunderviser på OUH og har de seneste 10-12 år oplevet stadig flere med en anden etnisk baggrund starte på bioanalytikeruddannelsen. Han pointerer, at det dog ikke nødvendigvis er den gruppe, som samfundet har mest integrationsmæssigt fokus på – muslimerne – der er den største udfordring. Dem bliver der trods alt talt og skrevet en del om. Mange af dem er desuden opvokset i Danmark.

”Vi har også medarbejdere fra Polen og andre europæiske lande, altså medarbejdere, der er kommet hertil som voksne. Selvom man umiddelbart kunne tro, at de ville have lettere ved at gennemskue de uskrevne regler, så er det ikke altid tilfældet. De kan faktisk i mindst lige så høj grad få problemer, fordi de ikke kan gennemskue, hvilke normer der gælder i en medarbejdergruppe,” siger han.

Som underviser er Erling Birkemose meget opmærksom på at være tydelig og undgår så vidt muligt at benytte sproglige formuleringer, der kan misforstås eller er tvetydige. Og han opfordrer konstant sine studerende til at spørge. Spørge, spørge, spørge. Han foretrækker også selv at være meget direkte og kan såmænd finde på at joke med for eksempel religiøsitet. Hellere dét end at omgærde emnet med fordomme og forlegenhed, mener han.

”Vi bør være mere åbne over for hinanden. Hvis vi ikke spørger mere direkte, så ender vi ofte der, hvor fordommene på begge sider vokser. Hvor vi bare går ud fra, at ”sådan er det nok”, siger han.

DE 30 USKREVNE REGLER PÅ DET DANSKE ARBEJDSMARKED

1. Udvis tilbageholdenhed i begyndelsen
2. Del din viden med dine kolleger
3. Deltag i det sociale samvær
4. Forhold dig professionelt til dit arbejde
5. Forhold dig til myter og fordomme på din arbejdsplads
6. Forstå det skjulte budskab
7. Forstå ironi og humor
8. Kend den flade ledelsesstruktur
9. Hils på dine kolleger, når du kommer og går
10. Husk, at din religion er en privat sag
11. Spis frokost sammen med dine kolleger
12. Husk, at din chef ikke er din ven
13. Kend kommandovejen på din arbejdsplads
14. Kend virksomhedsånden på din arbejdsplads
15. Lær at håndtere ris og ros
16. Lær kunsten at samarbejde
17. Overhold mødetider og dine aftaler
18. Tal dansk på jobbet
19. Spørg, hvis du er i tvivl
20. Stil krav til dig selv og din arbejdsgiver
21. Efterlev virksomhedens værdier
22. Træd varsomt i konfliktsituationer
23. Vær hjælpsom og solidarisk
24. Vær en god ambassadør for din arbejdsplads
25. Vær ikke bange for at påtage dig et ansvar
26. Vær innovativ og nytænkende
27. Vær selvstændig
28. Vær synlig på din arbejdsplads
29. Vær fleksibel og omstillingsparat
30. Ingen regel uden undtagelse.

Kilde: ”Uskrevne regler på det danske arbejdsmarked” af Mehmet Yükksekaya. Peoples Press, 2007

Årskursus

Den 27., 28. og 29. november holdt dbio årskursus for arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanterne. De to grupper havde en dag hver for sig og en dag sammen. På den fælles dag var over 200 bioanalytikere samlet på Hotel Fåborg Fjord i Vejle. I artiklen her giver vi et lille udpluk af de mange emner, der var på programmet.

Debat med dbios politikere

Hvordan bliver vi flere?

Under årskurset havde både arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter mulighed for at debattere med dbios formand Anne Lise Madsen og næstformændene Lotte Gaardbo og nyvalgte Camilla Bjerre.

Et af debattemnerne var rekruttering til fagforeningen. En repræsentant spurgte til den medlemsflugt, som nogle fagforeninger oplever i disse år. Hvad er egentlig ideen i at være medlem af dbio, lød spørgsmålet.

Formand Anne Lise Madsen svarede: "Vi har ingen medlemsflugt pt., men der er for få nye medlemmer, der indmelder sig i dbio. Her i foråret vil vi gøre en ekstra indsats for at få flere til at melde sig ind. Vi kan nemlig risikere, at arbejdsgiverne vælger at lockoute alle medarbejdere på hospitalerne, og i den situation vil bioanalytikere, laboranter og sosu-assistenten, som ikke er medlem af dbio, ikke kunne få udbetalt konfliktunderstøttelse fra dbio".

Næstformand Lotte Gaardbo tilføjede, at det primært er LO-forbundene, der oplever medlemsflugt. Forbundene under FTF mister ikke medlemmer.

Nyvalgte næstformand Camilla Bjerre

spurgte de tilstedeværende repræsentanter, om de føler sig godt nok klædt på til at forklare ikke-medlemmer, hvorfor de skal melde sig ind i dbio.

"Nej ikke helt", lød svaret fra salen; "Vi kan måske godt trænge til en repetition af begrundelserne for, hvorfor man skal være medlem af en fagforening".

Den kommentar fik regionsformand for dbio-Nordjylland Britta Mølgaard på banen: "Medlemmer af dbio får en anden opmærksomhed fx ved lokale løn-

forhandlinger end ikke-medlemmer. Og så er dbio også en faglig forening, som er med til at højne faget og fagets indflydelse".

Rekruttering af unge til faget optog også deltagerne i årskurset.

Fra formandspanelet lød en opfordring til, at alle tager ansvar for, at flere unge får lyst til at blive bioanalytiker. Hertil replicerede en repræsentant:

"Pas på med hvad I lover de unge, når I tager dem ind i uddannelsen og systemet. De risikerer at blive skuffede,

når de kommer ud på laboratorierne bagefter.”

Den kommentar ville næstformand Lotte Gaardbo gerne svare på: ”Vi skal være opmærksomme på, at bruge de unges viden, når de kommer ud fra skolerne efter endt uddannelse.”

Parat til at strejke

Formand Anne Lise Madsen indledte debatten med tillidsrepræsentanterne med at berolige dem, som eventuelt kunne være bekymrede for, at DSR vil køre sololøb eller slå sig sammen med FOA for at sikre sig de meget omtalte lønpuljer til plejepersonale.

”Selvom Connie Kruckow ind i mellem kun siger DSR, når hun udtaler sig til pressen, er jeg ikke i tvivl om, at hun

går fuldt og helt ind for samarbejdet i Sundhedskartellet. Jeg har fuld tillid til vores forhandlingsfællesskab,” sagde dbio formanden, som også er næstformand i Sundhedskartellet.

Anne Lise Madsen forelagde derefter nye tal fra Danmarks Statistik, der viser, at bioanalytikere i det private tjener 29% mere end sygehusansatte.

”De tal skal vi gøre brug af, når vi sidder overfor arbejdsgiverne i forhandlingerne”, sagde hun.

Det var de forsamlede tillidsrepræsentanter enige i, men de satte spørgsmålstegn ved, at tallene fra Danmarks Statistik også viser, at bioanalytikere ansat i det offentlige har en månedlig indkomst på 27.700 kr.

”De tal kan vi overhovedet ikke gen-

kende os selv i”, lød det fra flere sider. Chefkonsulent Carl Christian Kaspersen forklarede, at Danmarks Statistiks tal også indeholder ulempeydelse, hvilket kan være forklaringen.

”I en eventuel lønkommission skal ulempeydelse ikke med i beregningerne,” sagde han.

dbios formand ønskede derefter at høre, hvordan tillidsrepræsentanterne stiller sig, hvis udgangen på overenskomstforhandlingerne bliver sammenbrud og strejke.

Ja, lød svaret fra de forsamlede repræsentanter. Vi er parate til at gå i strejke, hvis det bliver nødvendigt.

(Læs også interview med seks tillidsrepræsentanter på side 18)

Foredrag og oplæg

Medarbejderne er det vigtigste

Johannes Flensted Jensen, formand for Danske Regioners Sundhedsudvalg, talte over emnet ”Et sundhedsvæsen med patienten i centrum”.

”Vi skal skabe et sundhedsvæsen, som befolkningen oplever som tilgængeligt og trygt. Det skal være præget af kvalitet, sammenhæng og inddragelse af patienten, og det skal bygge på dokumentation fx i form af akkreditering. Og så skal det være effektivt. Sundhedsvæsenet skal kunne dokumentere en produktivitetsøgning på 2% pr. år,” sagde Johannes Flensted Jensen, som i øvrigt er dbios modpart i forårets OK-forhandlinger.

Formanden for Sundhedsudvalget forudser omfattende ændringer af sundhedsvæsenets fysiske rammer og en hel del nybyggeri.

”Vi vil både se flere centraliseringer og en øget grad af decentralisering med fokus på den præhospitale indsats,” sagde Flensted Jensen.

”I de kommende år går mange praktiserende læger på pension. Enmandspraksis vil blive erstattet af praksisklinikker, og borgerne vil få længere til deres praktiserende læge. Læger og praksispersonale vil få nye opgaver som guide og vejleder for patienten, både når det gælder tidlig opsporing og livs-

stilssygdomme,” sagde han og understregede, at det vigtigste af det hele er medarbejderne i sundhedsvæsenet.

”Det ved vi godt. Også når vi forhandler overenskomster,” lød det løfterigt fra Sundhedskartellets modpart i forhandlingerne.

Bioanalytikeren skal rådgive

Ledende bioanalytiker Dorthe Elkjær fra Fredericia-Kolding Sygehus fortalte fra egen hverdag om, hvordan de afprøver nye roller for bioanalytikerne.

Dorthe Elkjærs kongstanke er, at bioanalytikerne i højere grad end i dag skal fungerer som sundhedsfaglig rådgiver for læger og sygeplejersker. Og på Kolding Sygehus har de flere tiltag i gang, der arbejder i den retning. Fx går bioanalytikere fra Klinisk Biokemisk afdeling med lægerne på stuegang over en 14 dages periode: Projektet startede på karkirurgisk afdeling, og er nu udvidet til 6 forskellige afdelinger.

”I projektet finder vi ud af, hvad det er bioanalytikeren kan bidrage med. Fx er vi nu klar over, at vi skal have prøvesvar klar til stuegang, så patienten kan udskrives. Vi bliver desuden spurgt mere til råds, når vi er på afdelingen, og vi har erfaret, at der er rigeligt arbejde til en bioanalytiker på en medicinsk ventefordeling fx med urinstix, blodsukker og ekg,” fortalte Dorthe Elkjær

En anden nyhed på Fredericia-Kolding

Sygehuse er en tværfaglig klinisk studieenhed, hvor patienterne på en ortopædkirurgisk afdeling udelukkende bliver behandlet af studerende, herunder også bioanalytikerstuderende. Formålet er at styrke det tværfaglige samarbejde og give de studerende bedre kendskab til hinandens faglige kompetencer. (Læs også artiklen side 8 her i bladet)

”Vi arbejder desuden på at indføre såkaldte specialeansvarlige bioanalytikere, som betjener et speciale med prøvetagning ud fra fast definerede prøvepakker. Bioanalytikeren bestiller prøverne, tager dem, modtager dem efter analyse og præsenterer svaret for lægerne. Bioanalytikeren tager på den

måde ansvaret for prøvesvaret hele vejen fra prøven bliver taget, til svaret er set og forstået,” forklarede Dorthe Elkjær og tilføjede:

”Vores rådgivning bliver efterspurgt, hvis vi tilbyder den. Som bioanalytikere har vi noget at byde på, men vi skal selv gribe bolden.”

Forandringer tager tid

”Presset for forandring kommer alle steder fra, og det kommer hurtigere og hurtigere,” lød Henrik Andersen, partner i Hildebrandt & Brandis indgangsreplik til sit indlæg om ledelse af forandring.

Henrik Andersen understregede, at det er vigtigt at gøre sig klart, hvad

forandringen betyder for den enkelte person. Den enkelte skal have et billede af, hvad han eller hun skal udføre i den nye situation.

”Og så er det vigtigt at få ledelsen til at forstå tidsaspektet i en forandring.. Måske tager direktion og ledelse hurtigt en beslutning og lægger en lynstrategi for udførelsen. Men derefter skal forandringen ned i gennem forskellige tidszoner til mellemledere og medarbejdere. Forandringer tager tid, og hvis forandring sættes i gang for hurtigt igen, giver det en træthed og opgiveness i organisationen”, lød det fra Henrik Andersen, som gav de forsamlede repræsentanter følgende råd:

”Som tillidsrepræsentanter kan I sikre medindflydelse for jer selv og jeres kolleger, og I kan fungere som bindeled mellem medarbejdere og ledelse. I har en central rolle som formidler og forklarer af forandringer”.

Hertil lød det fra salen: ”Hvordan vender man en negativ stemning overfor forandringer?”

Henrik Andersen: ”Sæt jer ned sammen med ledelsen og snak igennem, hvordan I gør det bedst muligt. Lav en forandringsplan. Tag fat i interessenterne i den aktuelle forandring, husk tidsaspektet og prioriter forandringerne for kollegerne, så de bliver overskuelige. På den måde kan I som repræsentanter gøre en meget stor forskel”.

”Jeg kan tjene mere i cargo’en i Kastrup Lufthavn”

Tillidsrepræsentant, bioanalytiker Martin Ravn Jensen, Klinisk Fysiologi/Nuklearmedicin på Rigshospitalet

”Det er ærgerligt, men det bliver sandsynligvis nødvendigt at gå i konflikt. Den overhængende strejke i foråret er ikke noget, jeg ser frem til. Men vi SKAL have et markant lønløft, og det er efter alt at dømme nu, der er mulighed for at få det. Og så bliver vi jo også nødt til at benytte de midler, vi som lønmodtagere har til rådighed.

Manglen på arbejdskraft er en katastrofe for vores fag. Og her betyder en højere startløn altså også noget for rekrutteringen af de unge. Jeg kan for eksempel til enhver tid tage ud og tjene mere i cargo’en i Kastrup Lufthavn. *Hvor meget er så et ”markant” lønløft?*

Ja, det er svært at sige. Men de udmeldinger, som sygeplejerskerne har haft om 35.000 kr. på tre år, er trods alt nok ikke særligt realistiske. Den slags forventninger bliver nok umulige at leve op til.”

”Vi siger stadig ”hvis” vi strejker”

Tillidsrepræsentant, bioanalytiker Lily Mølvadgaard, Klinisk Immunologisk Afdeling på Regionshospitalet i Holstebro

”Jeg håber stadig på, at vi kan komme igennem med vore krav ved forhandlingsbordet. Men hvis det bliver nødvendigt med en strejke, så er vi også parate. Jeg kan godt fornemme en vist gejst her i forsamlingen; ”det er nu eller aldrig!”. Men vi siger trods alt stadig ”hvis” vi strejker. Hjemme på min afdeling er holdningen, at vi helst vil være fri.

Vi var udtaget som strejkested ved overenskomstforhandlingerne i 2005, og hvis vi bliver udtaget igen, får det store konsekvenser for mange andre afdelinger og faggrupper, fordi vi er fraktioneringssted for sygehusene i det gamle Ringkøbing Amt. En strejke på vores afdeling betyder for eksempel stop for tapning af donorer og for planlagte, ikke-akutte operationer.”

”Vi er ikke så aggressive som sygeplejerskerne”

Fællestillidsrepræsentant, bioanalytiker Bert Asbild, Klinisk Biokemisk Afdeling på Odense Universitetshospital

Selvom Dansk Sygeplejeråd på nationalt plan har lagt i kakkellovnen til storkonflikt, så oplever Bert Asbild, ikke helt den samme indædte kampgejst hos de sygeplejersker, han møder i sin dagligdag.

”Der er blevet skabt nogle helt urealistiske forventninger fra DSR’s side, som sygeplejerskerne nok har taget til sig. Men de TR-kolleger, jeg har kontakt med, er faktisk langt mere optaget af arbejdsvilkår og ledelsesproblemer. Forestillingen om, at vi har med 60.000 overfølsomme sygeplejersker at gøre, er nok ikke hel korrekt,” siger han.

Om bioanalytikernes egen kampvilje, lyder det:

”Jeg tror, at de fleste trods alt stadig har den gode smag af OK-resultatet fra 2005 i munden. Vi har ikke oparbejdet det samme forventningspres som sygeplejerskerne og er derfor heller ikke så aggressive. Men vi forventer mindst det samme resultat denne gang. Vi vil ikke spises af med 13 øre, alt inklusive – så bliver der problemer! Men det er også meget vigtigt, at der kommer et genembrud på problemerne omkring tilbagefølsomme midler og det økonomiske råderum,” lyder hans analyse.

Kommer konflikten, bliver den kort. Det er hans faste overbevisning.

”Det er måske i virkeligheden det scenarie, DSR kalkulerer med. Det er for mig at se den eneste måde formandskabet og HB kan komme ud af denne her konflikt i live; ved at henvise til et regeringsindgreb,” siger Bert Asbild, der har været fælles-TR i over 25 år.

En strejke kan dog for såvel DSR som dbio have en ikke ubetydelig sidegevinst, mener veteranen.

”Den slags skaber altid et helt særligt sammenhold omkring en fagfor- ening.”

”En strejke skal koordineres, så den bliver mest effektiv”

Tillidsrepræsentant, bioanalytiker Nina Mogensen, Klinisk Biokemisk Afdeling på Vejle – Give Sygehus

”Det er ikke sjovt at strejke, men hvis det er en konflikt, der skal til, er vi klar til det nu, hvor jeg mener, at vi har en historisk chance for at løfte lønnen. Men dbio skal ikke udtage alle bioanalytikere til konflikt. Det vil blive alt for dyrt for os som en mindre forening. Vi skal i stedet koordinere vores strejkesteder med sygeplejerskerne og de andre i Sundhedskartellet, så vi kan lamme

bestemte sygehuse. Vi har et fællesskab med de andre, og en konflikt skal kunne mærkes denne gang. Jeg mener, at omkring 20% af bioanalytikerne skal udtages til at indgå i en eventuel strejke.

Jeg kan godt frygte, at sosu- og plejehjemsassistenterne får en særlig lønpulje, for det er dem Pia Kjærsgaard hele tiden peger på. Hun er tydeligt

forblændet af sin egen fortid som hjemmehjælper. Men jeg kan ikke acceptere at bestemte grupper af offentligt ansatte favoriseres. Derimod er det helt i orden, at politikerne sætter en større pulje af til sundhedspersonalet. Pengene skal jo komme et sted fra, men det er forhandlingsfællesskaberne selv, der skal fordele puljen.”

”Lønkrav skal være realistiske”

Tillidsrepræsentant, bioanalytiker Trine Jensen, Klinisk Biokemisk Afdeling på Amager Hospital

”Vi er parate til at gå i konflikt for højere løn, men nogle af de krav, der verserer i pressen, mener jeg, er urealistiske. Tingene skal jo også kunne hænge sammen. Når sygeplejerskerne fx kræver en løn på 35.000 om måneden over de næste 3 år, er det for mig at se helt urealistisk.

Det vil være en svær en at sluge, hvis sosu-assistenterne får en ekstra pulje, så de kommer op og tangerer de lønninger, som vi med mellemlange videregående uddannelse får. Det kunne

se ud som om de og sygeplejerskerne har fat i den lange ende, når det gælder politisk bevågenhed. Vi skal derfor holde såvel sygeplejerskerne som resten af Sundhedskartellet fast på, at vi er sammen om de her overenskomstforhandlinger.

Det er et mega-problem, at vi ikke kan få bioanalytikere op på løntrin 7 og 8, fordi arbejdsgiverne nægter at bruge trinene. dbio skal sikre sig i forhandlingerne, at vi kan gøre brug af de indplaceringer fremover. Og så er det under-

viserne og afdelingsbioanalytikernes tur til at få mere i løn denne gang. Vi skal have udlignet de eksisterende skel. Det er fx meget urimeligt, når en mellemløber kan opleve at få mindre i løn end en bioanalytiker uden ledelsesansvar.”

”Det er nu, vi skal vise flaget”

Tillidsrepræsentant, bioanalytiker Jesper Rønn, Klinisk Immunologisk Afdeling på Sønderborg Sygehus

”Min afdeling strejkede i 1995, så vi håber på, at vi ikke bliver udtaget som konfliktsted denne gang. Under strejken skulle vi møde op dagligt, og så bare sidde der og lave ingenting, samtidig med at al ferie og afspadsring blev inddraget. Det var en hård proces. Men vi bakker naturligvis op om kravene, og jeg synes, at dbio skal udtage mindst 20% af medlemmerne til konflikt, så en eventuel strejke bliver ef-

ektiv. Det er nu vi skal vise flaget, og vi skal have minimum 15% i lønstigninger over de næste 3 år, før jeg synes, at et forhandlingsresultat er spiseligt. Og hvad der er meget vigtigt – ulempeydelse skal være pensionsgivende. Omkring 15-20% af vores løn udgøres jo af ulempeydelse.

Jeg er ikke så bange for, at sygeplejerskerne skal løbe med det hele, for vi er jo i samme båd. Politikerne skal ikke

blande sig i forhandlingerne, og det skal ikke være Dansk Folkeparti, der bestemmer, hvem der skal have mere i løn. Men både Regionerne og Regeringen må til lommerne, for den nuværende ramme er slet ikke stor nok. Thor Pedersen har lige sagt, at vi kan købe hele verden. Nu kan Regeringen jo starte med at give en ordentlig lønpulje til de offentligt ansatte.”

Brev til Ansvarshavende redaktør Jytte Kristensen, Fagbladet dbio

Vedrørende artiklen "Fluorescens in situ Hybridisering /FISH"

Vi har med stor interesse læst artiklen "Fluorescens in situ Hybridisering /FISH" af Anna Andersen og Ulrik Christiansen i seneste nummer af Fagbladet dbio. Artiklen beskriver resultaterne af de to forfatters professionsbachelorprojekt, der tog sigte på at nedbringe omkostningerne til HER2 FISH analyse på Rigshospitalets patologiafdeling baseret på Dakos HER2 FISH pharmDx test. Artiklen anviser to relativt simple metoder der sammen eller hver for sig kan give anledning til mærkbare reduktioner i prisen per analyseret vævsprøve.

Vi ønsker med nærværende indlæg ikke at drage tvivl om det arbejde de to forfattere har udført, men vi er meget betænkelige ved at konsekvenserne af at implementere de foreslåede metoder til reduktion af udgifterne i forbindelse med HER2 FISH-analysen, henstår fuldstændigt ukommenteret i artiklen, eller for den sags skyld af redaktionen for dbio.

Patientsikkerheden må altid have højeste prioritet i sundhedsvæsenet, såvel som i de produkter industrien, herunder Dako, leverer til sundhedsvæsenet. I lighed med Dakos øvrige pharmDx produkter er den kliniske anvendelighed for HER2 FISH pharmDx blevet valideret på et stort patientmateriale, og efterfølgende godkendt af regulatoriske myndigheder for netop at tilsikre en optimal patientsikkerhed i brugen af testen. Yderligere, Dako HER2 FISH pharmDx kit opfylder de krav, som er fastsat af Bekendtgørelse nr 1269 om medicinsk udstyr til in vitro diagnostik og er mærket med CE-overenstemmelsesmærkning iflg. Europa-Parlamentets og Rådets Direktivet 98/79/EF.

HER2 FISH pharmDx er indikeret som en hjælp til vurdering af patienter, for hvilke behandling med Herceptin™ overvejes.

For at tilsikre pålidelige og konsistent resultater opnået med Dakos pharmDx produkter, herunder HER2 FISH, udvikles og produceres disse i henhold til et godkendt kvalitetssikringssystem, og under forhold godkendt af de regulatoriske organer.

Desuden er HER2 FISH pharmDx optimeret til at detektere

HER2 genet samt kromosom 17 i formalinfikseret, paraffin-indstøbt brystcancer væv. Den regulatoriske godkendelse af HER2 FISH pharmDx er da også baseret på netop den protokol, som følger med testen, og som detaljeret beskriver den korrekte udførelse af testen.

I det øjeblik, at HER2 FISH pharmDx-testen ikke udføres i henhold til forskrifterne med hvilke testen er godkendt, kompromitteres testens kliniske anvendelighed, og Dako kan ikke længere stå inde for de resultater der genereres med den modificerede test. I den forbindelse er det nødvendigt at det enkelte laboratorium validerer den modificerede test til brug som en hjælp til at vurdere patienter, for hvilke behandling med Herceptin overvejes, idet der ellers er en altovervejende risiko for, at for mange patienter for hvem Herceptin ville være den rette behandling forholdes Herceptin. Ligeledes er det sandsynligt at antallet af patienter som ikke har gavn af Herceptin-behandling får Herceptin, med risiko for væsentlige bivirkninger til følge.

Spørgsmålet er herefter, om patologiafdelingerne er klar til at påtage sig et øget patientansvar i forhold til at tilsikre den kliniske anvendelighed af HER2 FISH pharmDx-testen, som resultat af en eventuel implementering af den modificerede test.

Dako finder det aldeles relevant at kigge på omkostningsreduktioner i patologilaboratorierne, men vi anbefaler at man kigger på det overordnede workflow i laboratoriet i stedet for at fokusere på enkelte tests og modifikation af disse. Dako bidrager gerne til at reducere omkostningsniveauet på patologilaboratorier, og Dako tilbyder således optimerede workflow-løsninger, der kan øge laboratoriernes kapacitet med den aktuelle arbejdskraft, og samtidigt forbedre patientsikkerheden.

Med venlig hilsen
Dako Denmark A/S
Søren Buur, Senior Global Product Manager, pharmDx

Kære Søren Buur

Tak for din interesse for fagbladet og artiklen "Fluorescens in situ Hybridisering/FISH". Du undrer dig over, at jeg som ansvarshavende redaktør ikke har kommenteret konsekvenserne af at implementere den foreslåede metode til reduktion af omkostningerne.

Årsagerne er disse: Da jeg ved, at ingen afdelinger i Danmark vil begynde at implementere en ny metode uden indgående, godkendte afprøvninger og kvalitetssikring, har jeg ikke anset det for nødvendigt at betone den side af sagen. Som det også er nævnt i artiklen, er det resultatet af to bioanalytikerstuderendes bachelorprojekt, der lægges frem i artiklen, og kan som sådan ikke gøre det ud for en videnskabelig valideret undersøgelse. Det sagt uden at jeg drager de metoder og resultater de to studerende er nået frem til i tvivl, hvad du jo heller ikke gør i dit brev.

Redaktionen og redaktionsudvalget for fagbladet mener, at det er interessant og vigtigt at formidle, hvad de bioanalytikerstuderende beskæftiger sig med i deres projekter. Og ingen kan vel være uenig i, at det for bioanalytikere som faggruppe også er relevant at stille spørgsmålstejn ved, om analysekits og andet i laboratoriet kan indkøbes eller udføres på en økonomisk mere rentabel måde.

Jeg er fuldstændig klar over, at det for virksomheder og producenter ikke er omkostningsfrit at lade deres produkter teste og validere, og at det naturligvis må afspejles i salgsprisen. Endelig vil jeg understrege, at der intetsteds i artiklen stilles spørgsmålstejn ved kvaliteten af DAKO's produkt. Var det tilfældet ville jeg naturligvis som redaktør have iagttaget andre forholdsregler.

Med venlig hilsen
Jytte Kristensen, redaktør

GENERALFORSAMLING I DANSK CYTOLOGIFORENING

Fredag den 1. marts 2008 kl. 17.30-18.30
Det store auditorium, Winsløwparken 15, 1. sal,
Odense Universitetshospital

kort nyt

Brystkræft og natarbejde

Arbejdsskadestyrelsen opfordrer nu personer, der har fået brystkræft og har arbejdet om natten i mange år, til at anmelde deres sygdom. Arbejdsskadestyrelsen vil efterfølgende vurdere, hvilke anmeldelser der skal forelægges for Erhvervs sygdomsudvalget, som kan indstille sygdomme til anerkendelse som en arbejdsskade.

En litteraturgennemgang iværksat af Arbejdsskadestyrelsen har vist, at der er en mulig sammenhæng mellem brystkræft og natarbejde efter 20-30 års natarbejde. En igangværende international litteraturgennemgang viser det samme.

Til gengæld er det usikkert, om nattevagternes antal eller andre forhold også kan øge risikoen for at få brystkræft.

Den internationale litteraturgennemgang forventes afsluttet inden for et års tid, og indtil da har Arbejdsskadestyrelsen en særlig fokus på sager om brystkræft efter mange års natarbejde.

dbio's arbejdsskadekonsulent, Anette Nielsen, råder bioanalytikere, der har haft 20-30 års natarbejde og har eller har haft brystkræft, til at drøfte spørgsmålet om anmeldelse med deres læge.

"Vi kan forvente, at der går lang tid, før vi ser de første afgørelser og bliver klogere på, hvilke faktorer Arbejdsskadestyrelsen vil lægge vægt på," siger Anette Nielsen.

Anette Nielsen træffes mandage og onsdage 9.00-16.00 på tlf. 46953522.

Har du arbejdet som bioanalytiker i udlandet?

Og har du lyst til at fortælle andre om det?
Så har dbio stærkt brug for din hjælp.

I marts 2008 holder dbio to faglige eftermiddage for studerende medlemmer, og vi mangler bioanalytikere til at fortælle om, hvordan det er at arbejde i udlandet. Mange af de unge drømmer om at bruge deres fag i udlandet, så hvis du har erfaringer med at arbejde som bioanalytiker i kortere eller længere tid uden for landets grænser, vil vi gerne trække på din viden.

De faglige eftermiddage finder sted på skolen i Århus og i København i tidsrummet 15.00 til 18.00. dbio betaler alle dine rejseomkostninger og et mindre honorar for dit foredrag.

Det vil være rigtig fint, hvis de studerende kunne høre fra flere foredragsholdere og om forskellige typer af arbejde i udlandet, så hvis du mener, at du kan hjælpe – evt. kun den ene af dagene – hører vi meget gerne fra dig.

Ring eller mail til Susanne Friis Petersen på 46953523 eller e-mail sfp@dbio.dk.

Nyt fra Hovedbestyrelsen

Møde den 5. december 2007

Køreplan for kongressen

dbio holder kongres den 21.-23. oktober 2008, og selvom at der stadig er længe til, er HB så småt gået i gang med forberedelserne. dbio får en nyvalgt hovedbestyrelse i april efter generalforsamlingerne i regionerne, og den nye bestyrelse holder sit første møde den 14. og 15. maj 2008.

Fristen for forslag til kongressen fra kongresdelegerede er den 1. juni 2008.

I forbindelse med kongressen afholdes også valg til formand og næstformænd i dbio. Kandidater til de tre poster skal senest melde sig til sekretariatet den 1. august. Hvis der melder sig flere kandidater end tre, skal der afholdes urafstemning, der skal være afsluttet senest en uge før kongressen.

Generalforsamlinger i regionerne

De fem dbio-regioner afholder deres generalforsamlinger i april 2007. Medlemmer, der gerne vil stille op til regionsbestyrelserne, skal melde sig som kandidat senest 4 uger før generalforsamlingerne. Hvis der viser sig at være flere kandidater til posterne som hhv. formand og næstformand, afholdes der urafstemning blandt regionens aktive medlemmer.

Generalforsamlingerne i regionerne annonceres i fagbladet nr. 2 eller 3, 2008.

OK 08

Forhandlinger under opsejling

Arbejdsgrupperne, der for-

bereder de politiske forhandlinger under OK 08, er i fuld gang. Kravkataloget fra Sundhedskartellet med dbio's egne bemærkninger blev udsendt den 30. november. Læs kravkataloget på www.dbio.dk under OK 08.

dbio forbereder sig på konflikt

Skønt alle håber på, at Sundhedskartellet og Danske Regioner når frem til et forhandlingsresultat, vurderes det, at risikoen for konflikt i 2008 er større end i mange år.

Dansk Sygeplejeråds formand, Connie Kruckow, har meldt offentligt ud, at de udtager samtlige medlemmer til konflikt, hvis forhandlingerne skulle bryde sammen. dbios formand, Anne Lise Madsen, og HB er ikke indstillet på at udtage samtlige til konflikt, men ønsker en konflikt, der kan mærkes. "Vi skal udtage mellem 10 og 20 % af medlemmerne på de regionale arbejdspladser, og det på en måde, så en eventuel konflikt bliver så effektiv som muligt," lød budskabet fra medlemmerne i HB.

Hvis forhandlingerne ender med en strejke og en eventuel lock-out, vil de bioanalytikere og de sosu-assistenten, som ikke er medlemmer af dbio, ikke have ret til strejkeunderstøttelse. HB besluttede derfor, at der skal iværksættes en hvervekampagne rettet mod ikke-medlemmer i begyndelsen af året.

Se side 24 her i bladet.

Ja til elektronisk urafstemning

Når dbio's medlemmer til maj

skal stemme ja eller nej til resultatet af overenskomstforhandlingerne, vil de som noget nyt kunne stemme elektronisk via dbio's hjemmeside. Urafstemningsmaterialet vil dog som sædvanligt blive udsendt i papirudgave til alle, ligesom de, der ønsker det, vil kunne afgive deres stemme pr. brev.

Seminar for TR-undervisere

Den 17. december 2007 blev der afholdt et seminar for de faste undervisere på dbio's uddannelse for tillidsrepræsentanter. Seminaret er et led i dbio-projektet om repræsentanternes fremtidige uddannelse og omhandlede bl.a. læringsgrundlaget for uddannelsen til tillidsrepræsentanterne.

Plads i Lederrådet genbesættes ikke

Ledende bioanalytiker Anne-lise Olsen fra Odense har meldt sig ud af Lederrådet på grund af tidspres. HB besluttede, at den ledige plads ikke genbesættes før efter kongressen i oktober 2008.

Projekt får universitetstilknytning

HB godkendte en ansøgning på 24.000 kroner, så konsulenterne Jane Fyhn og Kirstine Sidenius kan deltage i Roskilde Universitetscenters post-master-forskningsværksted med dbio's Projekt Professionsidentitet. Fordele ved en sådan tilknytning er, at projektet vil blive mere videnskabeligt baseret, hvilket vil have betydning for fremtidig brug af undersøgelsens viden og resultater. Det vil evt. også lette vejen

til en ph.d. omkring bioanalytikeres professionsidentitet. Formålet med projektet er at øge bevidstheden om bioanalytikeres kernefaglighed og professionsidentitet. Læs mere om projektet på www.dbio.dk/faget.

Nyheder giver trafik på hjemmesiden

På dbio's hjemmeside bringes der hver uge tre nyheder af relevans for medlemmerne. Nyhederne produceres af dbio's webredaktør Lotte Kamph, som prioriterer dem ud fra de journalistiske nyhedskriterier. Nyhederne er fx nyt om OK 08, dbio-projekter, lokalt stof fra regionerne, faglige nyheder, sundhedspolitisk stof m.v. HB tilsluttede sig strategien for nyhederne og diskuterede desuden tilslutningen til dbio's nyhedsbreve. Nyhedsbrevene retter sig til hhv. medlemmer, ledere, repræsentanter eller undervisere, og man skal selv tilmelde sig nyhedsbrevene, som så udsendes direkte til den enkeltes mailadresse. Mens nyhedsbrevene for ledere, repræsentanter og undervisere har mange tilmeldte, er der kun 332 medlemmer, der abonnerer på Medlemsnyt. HB mente, at dbio med fordel kunne gøre lidt mere reklame for nyhedsbrevene, fx i fagbladet. Nogle påpegede, at der er stor trængsel af lignende tjenester på markedet, og at det kan være grunden til, at så få medlemmer vælger at tilmelde sig nyhedsbrevet.

-jk

Næste møde i HB holdes den 28. og 29. januar.

Temadag for afdelingsbioanalytikere

Næstformand Lotte Gaardbo bød velkommen til en dag med fokus på nogle af de forskellige udfordringer, som afdelingsbioanalytikere står med i. Dagen blev holdt den 22. november i Vejle

AF JANE FYHN, KONSULENT i dbio

Steen Wisborg, ekstern lektor ved Aalborg Universitet, tog som dagens første foredragsholder udgangspunkt i sin ph.d. "At svømme eller drukne. Hvordan man lærer at blive leder". Steen Wisborg gjorde opmærksom på, at ledelse i høj grad handler om at kunne mestre relationer, og at ledelse må opfattes som kontekstafhængig, hvorfor det ikke er muligt at komme med en facitliste. Lektoren fra Ålborg nævnte desuden, at kun få ledere har en lederuddannelse, inden de får deres første lederjob. Forskning viser dog, at nye ledere har en form for sikkerhedsnet i begyndelsen. Medarbejderne accepterer, at lederen er ny og derfor kan begå fejl. Lederen skal imidlertid hurtigt rette sine fejl og må ikke begå samme fejl flere gange, så mister medarbejderne tålmodigheden.

Hjælp gennem coaching

Efterfølgende blev salen forvandlet til et stort reflekterende netværksrum. Efter en kort introduktion til dbio's ledelsespolitik med tilhørende coaching-værktøj coachede deltagerne hinanden i grupper af tre. En coaching-session, som ifølge deltagerne var god til at få sat ord på ting, som ellers kan være svære at få hul på. Ledelsespolitikken og coachingværktøjerne er udviklet af lederrådet og dbio-c. Pjecen samt værktøjerne kan downloades på www.dbio.dk under LederNet. Pjece og værktøjer skal bruges sammen med et sæt billeder.

Nye krav til lederen

John Storm Pedersen, lektor ved Roskilde Universitet, satte fokus på kommunalreformen og den kommende kvalitetsreforms betydning for ledere i det offentlige. Storm Pedersen forudser, at de offentlige ledere kan

forvente et øget pres for at kunne levere ydelser som de bedste inden for området. Målinger og sammenligninger på tværs bliver vigtige parametre til at få skabt bedre og mere ensartede ydelser, men med få ekstra ressourcer.

Kvalitetsreformen vil dermed indeholde få gulerødder til de bedste og mange stokke til de dårligste. John Storm Pedersen vurderer således, at sundhedsvæsenet om 2-4 år vil betragtes som en virksomhed, hvor virksomhedslederne har hver sin resultatkontrakt. Samtidig vil der ikke være en færdig manual på ledelsesstillingerne. Budskabet vil være, at man som leder har fået en professionel lederuddannel-

se, så det er op til en selv at få defineret stillingen.

Magten og virkeligheden

Emilia Van Hauen, sociolog, foredragsholder og forfatter, talte om ledelse, magt og køn. Magt er at skabe en virkelighed, som andre frivilligt tilslutter sig, forklarede Emilia Van Hauen. At påtage sig magten som leder handler derfor om at blive bevidst om, hvilken virkelighed man ønsker at skabe. Ligesom det handler om at være bevidst om, hvem jeg er – og ikke, hvad jeg er, hvis man skal være troværdig i sin lederrolle og få andre til at tilslutte sig sin virkelighed.

Foto: Palle Peter Skov

FAKTA

Flere deltagere har ønsket at arbejde videre med dbio's lederpjece og værktøjer. dbio vil derfor i foråret 2008 tilbyde ledermedlemmer pjece, værktøjer samt billeder, så de selv i deres netværk kan arbejde videre med lederrollen. I januar og februar afholdes desuden regionale temadage for ledere og tillidsrepræsentanter, hvor de kan afprøve lederpjece og værktøj.

FAKTA

Leder Forum og Leder-temadag afholdes den 12.-13. marts 2008.

Vil du have **information** om, hvordan det går med forhandlingerne om din overenskomst?

Eller regner du med, at medierne har styr på det?

Vil du diskutere og have **stemmeret** om forhandlingsresultatet?

Eller vil du være uden indflydelse på dine løn- og ansættelsesforhold?

Vil du være med i **fællesskabet** på arbejdspladsen omkring en eventuel konflikt?

Eller vil du være den, der bliver sendt på tvungen afspadsring?

Vil du have **konfliktunderstøttelse**, hvis arbejdsgiverne sender de sygehusansatte i lockout?

Eller vil du undvære din løn?

dbio

Meld dig ind i dbio senest 1. februar

dbio og Sundhedskartellet forhandler, til alle muligheder er udtømt. Men det er dbio's vurdering, at det ikke er usandsynligt, at der kommer en konflikt i løbet af foråret. Hvis det sker, har arbejdsgiverne mulighed for at begrænse deres udgifter under konflikten ved at sende de bioanalytikere, der ikke allerede strejker, i lockout. Om det er sandsynligt, overlader vi til dig at vurdere.

Snak med din tillidsrepræsentant om de mange fordele ved at være medlem af dbio. Og meld dig ind på www.dbio.dk/medlem

Ikke-medlemmer skal blive medlemmer

Hvis dbio kommer ud i en strejke i forbindelse med overenskomstforhandlingerne, har arbejdsgiverne mulighed for at begrænse deres udgifter under konflikten ved at sende de bioanalytikere, der ikke allerede strejker, i lockout. Det vil sige, at samtlige bioanalytikere på sygehusene bliver sendt hjem – bortset naturligvis fra det nødvendige nødberedskab.

For medlemmer af dbio betyder strejke og lockout ikke nogen økonomisk risiko, idet de vil få konfliktunderstøttelse fra dbio. Ikke-medlemmer vil derimod i en lockout-situation ikke få løn fra arbejdsgiveren – og heller ikke dagpenge fra a-kassen – og dbio vil naturligvis heller ikke give dem konfliktunderstøttelse.

Iflg. dbio's vedtægter har man ret til konfliktunderstøttelse, hvis man har betalt kontingent i mindst 2 måneder, når konflikten starter. Da en eventuel konflikt formentlig vil blive varslet til 1. april, vil dbio i starten af januar udsende materiale, der opfordrer til, at ikke-medlemmer melder sig ind i dbio senest 1. februar.

Med fuld musik i demonstration i Ålborg foran Sygehus Nord. Bioanalytikerne strejkede i 1995 11 forskellige steder i landet.

Tusinder i strejke i 1995

Sidste gang bioanalytikerne, som dengang stadig hed hospitalslaboranter, strejkede, var i 1995. Bioanalytikerne gik i strejke sammen med sygeplejerskerne, og strejken varede 28 døgn, fra den 28. april til midnat den 25. maj, hvor regeringen standsede konflikten med et regeringsindgreb.

Også dengang var stridspunktet kravet om højere løn.

Et af bioanalytikernes slogans fra dengang lød "Vi har analyseret lønnen – den er syg."

Daværende formand Hanne Jørgensen taler til en demonstration i Roskilde i 1995

FORHANDLINGERNE ER STARTET

Den 18. december holdt Sundhedskartellet og Danske Regioner deres første egentlige forhandlingsmøde, hvor de lagde følgende plan for det videre forløb.

21.01.2008 forhandlinger om ansættelsesvilkår, TR-vilkår m.v.

04.02.2008 forhandlinger om kompetenceudvikling, seniorinitiativer, barsel og børns sygdom

14.02.2008 forhandlinger om trivsel m.v.

25.02.2008 forhandlinger om løn, pension m.v.

Mange medlemmer og tillidsrepræsentanter ringer til dbio med spørgsmål om løn og arbejde. I hvert nummer af fagbladet bringer vi hyppigt stillede spørgsmål med svar fra konsulenterne på området *Mette Bruun Andersen og Tine Fredsted*.

Jeg har problemer med at blive gravid og skal formentlig i behandling for barnløshed. Har jeg ret til at få fri fra mit arbejde på et sygehus, og får jeg fuld løn i forbindelse med undersøgelser og behandling?

Ved fravær på grund af undersøgelser og behandling for barnløshed, som skyldes et sygeligt forhold, har du som bioanalytiker ret til fuld løn under sygdom.

Dette betyder, at hvis man lægeligt kan ligestille din barnløshed med sygdom, kan dit fravær fra arbejde også ligestilles hermed. Du vil derfor have ret til fravær fra dit arbejde samt ret til løn under dette fravær.

Fraværsretten med løn gælder såvel kvinder som mænd, men kun for den part, der har undersøgelses- eller behandlingsbehovet. Dette betyder, at hvis det er lægernes vurdering, at årsagen til jeres barnløshed skal findes hos din mand, vil du ikke have samme ret til fravær med løn. Da begge parter ofte skal møde op til de forskellige undersøgelser sammen, giver mange arbejdsgivere imidlertid fri med løn, idet under-

søgelserne jo er nødvendige rent lægeligt.

Det er muligt for dig og din arbejdsgiver at indgå en såkaldt § 56-aftale efter reglerne i sygedagpengeloven om øget fravær pga. sygdom. Når aftalen er indgået, er det din bopælskommune, der afgør, om betingelserne for at lave en sådan aftale er opfyldt. Der skal være tale om langvarig eller kronisk sygdom, som kan betyde en forhøjet risiko for fraværsdage som følge af sygdommen eller behov for behandling. Fordelen for arbejdsgiver ved en § 56-aftale er, at arbejdsgiveren får udbetalt refusion for dine fraværstimer/-dage, når du har fravær som følge af behandlingerne.

Om barnløsheden skyldes et sygeligt forhold, er i øvrigt altid en lægelig vurdering, og det bemærkes, at arbejdsgiv-

veren kan kræve dokumentation for behandlingen.

Når du så er blevet gravid, har du ret til at gå til graviditetsundersøgelser i arbejdstiden med sædvanlig løn, medmindre fraværet er uforeneligt med forholdene på arbejdspladsen. Du skal derfor – så vidt muligt – aftale tid for undersøgelse, så det passer til forholdene på din arbejdsplads.

**Af Mette Bruun Andersen
konsulent i dbio**

E-mail: mba@dbio.dk

Tlf. 46 95 35 35 lokal 3517

boganmeldelse

**BIOKEMIBOGEN
- LIV, FUNKTION,
MOLEKYLE
AF KRESTEN CÆSAR
TORP
NUCLEUS FORLAG APS.
2007
1. UDGAVE, 204 SIDER,
KR. 300,-**

Biokemibogen er skrevet af lektor Kresten Cæsar Torp fra Aalborg Tekniske Gymnasium, og er primært rettet mod biologi på de gymnasiale uddannelser på B- og A-niveau.

Forfatterens overordnede mål er at formidle bioemien på en inspirerende, tidssvarende og forståelig måde, som kun stiller begrænsede krav til læserens kemiske forhåndsviden. Jeg synes, det er lykkedes rigtigt godt.

Bogens største kvalitet er helt klart de flotte farverige illustrationer, som præger hver eneste side. Illustrationerne er 3-D-figurer, og der er brugt gennemgående farver og symboler, således at f.eks. proteiner altid er grønne. Hertil kommer, at de centrale processer er/bliver animeret på bogens hjemmeside: www.biokemibogen.dk

Bogens tekster er forholdsvis korte og letlæselige, men forfatteren kommer alligevel godt rundt om stoffet, hjulpet af de mange illustrationer.

Der indledes med en introduktion til emnet "bioemi", hvorunder cellens opbygning og stofskifte beskrives, og læseren indføres i centrale biokemiske begreber og processer.

Herefter følger afsnittene:

- Nukleinsyrer og genetisk information
- Proteiner
- Energi i økosystemet
- Vækst og produktion i planter
- Kroppens stofskifte.

Biokemibogen kan ikke alene opfylde de krav, der stilles i Bioanalytikeruddannelsen, men den kan være et rigtig godt supplement, specielt for de studerende som har svært ved biokemien. Bogen forenkler stoffet, og den kan derfor danne god basis for tilegnelsen af det resterende pensum. Her er det klart en fordel, at den er skrevet på dansk.

Biokemibogen er også rigtig velegnet for os, som har nogle år på bagen, og som ønsker at genopfriske det, vi lærte på hovedkursus. De enkelte afsnit kan læses enkeltvis, eller i vilkårlig rækkefølge. Endvidere vil jeg fremhæve afsnittet Nukleinsyrer og genetisk information, som er velegnet til selvstudium, hvis man ønsker at få grundlæggende kendskab til DNA og de genetiske analyseprincipper – et fagområde som ikke var moderne, da vi var under uddannelse.

Anmeldt af Helle Glud Binderup, bioanalytikerunderviser ved Fredericia og Kolding Sygehus

aktiviteter

Dansk Cytologiforenings Årsmøde

Temadag om lungecytologi

Fredag den 29.2.08

- 13–13.10 Velkomst
13.10–14.10 Cytologisk diagnostik på materiale fra lungerne
Overlæge Birgit Guldhammer Skov,
Gentofte Sygehus
14.10–14.40 Lungecancerudredning
Overlæge Paul Clementsen
14.40–15.10 Kaffepause
15.10–16.30 Workshop med testpræparater
16.30–17.00 Gennemgang af test og spørgsmål
17.30–18.30 Generalforsamling Dansk Cytologiforening
18.30–20.00 Middag
20.00–21.00 Foredrag om muslimsk kvindeliv
Malene Fenger-Grøndahl, journalist og forfatter

Lørdag den 1.3.08

- 9.30–9.45 Velkomst, dagens program og prætest
Dansk cytologiforenings formand Dorthe Ejersbo
9.45–10.10 Benigne celler/ikke-neoplastiske celleforandringer
Overlæge Marianne Lidang, Herlev Hospital
Bioanalytikerunderviser Preben Sandahl,
Aalborg Sygehus
10.10–10.20 ASCUS/ASC-H
Overlæge Marianne Lidang, Herlev Hospital
Bioanalytikerunderviser Preben Sandahl,
Aalborg Sygehus
10.20–10.40 Pause
10.40–11.05 LSIL
Overlæge Marianne Lidang, Herlev Hospital
Bioanalytikerunderviser Preben Sandahl,
Aalborg Sygehus
11.05–11.25 HSIL og planocellulært karcinom
Overlæge Marianne Lidang, Herlev Hospital
Bioanalytikerunderviser Preben Sandahl,
Aalborg Sygehus
11.25–12.15 Frokost
12.15–12.50 AGC/AIS og adenokarcinom
Overlæge Marianne Lidang, Herlev Hospital
Bioanalytikerunderviser Preben Sandahl,
Aalborg Sygehus
12.50–13.30 Norske erfaringer med overgang til Bethesda HPV-test ved lette celleforandringer
Tove Helliesen, Norge
13.30–15.15 Deltagerne opdeles i to hold, hvor holdene på skift er i auditoriet eller holder pause kombineret med besøg ved udstillerne.
I auditoriet: Post-test samt gennemgang af cases på nettet
15.15–15.30 Afslutning

Tid: 29. februar og 1. marts 2008

Sted: Kursussalen, ved Afdeling for Klinisk Patologi, Windsløwparken 15 1. sal, Odense Universitetshospital. Delta-gelse er gratis

dbio-Region Hovedstaden

Rundvisning på Medicinsk Museum

De, der ud over rundvisningen også ønsker at se særudstillingen "Oldetopia" om ældre og aldring, kan komme klokken 16.30.

Tid: Onsdag den 30. januar 2008 klokken 17.00 præcis. Rundvisningen varer ca. 1 ½ time

Sted: Medicinsk Museum, Bredgade 62, 1260 København K

Tilmelding: Senest den 15. januar 2008 klokken 12.00 til Regionskontoret, Østbanegade 5 kld., 2100 København Ø, Fax: 35265718, e-mail: dbio-hovedstaden@dbio.dk eller på www.dbio.dk/hovedstaden. Begrænset deltagerantal, der vælges efter "først til mølle"-princippet." Deltagerne får direkte besked, hvis du ikke hører noget, kan du ikke deltage

dbio-Region Nordjylland

Besøg på Nuklearmedicinsk Afdeling

Arrangementet byder på rundvisning og gennemgang af afdelingens nyeste udstyr PET/CT-SCANNEREN ved afdelingens eget personale. Der serveres kaffe i afdelingens personalerum.

Tid: Onsdag den 30. januar kl. 19.00

Sted: Nuklearmedicinsk Afdeling, Aalborg Sygehus

Tilmelding: senest 14. januar på dbio.dk eller amv@rn.dk.

Kom til efterlønsmøde og tag hul på fremtiden

Nærmer efterlønsalderen sig, så deltag i DSAs efterlønsmøde og hør om dine muligheder. Mødet er relevant, hvad enten du fortsætter med at arbejde, vil på efterløn eller ønsker at kombinere efterløn med nedsat arbejdstid. Du kan blandt andet høre om efterlønsbevis, 2-års reglen, skattefri præmie, modregning af pensioner samt modregning af arbejdsindtægt og 30.000 kr. reglen.

Efterlønsmøderne foregår fra kl. 17 til 19.30, og der vil både være tid til spørgsmål og dialog undervejs samt umiddelbart efter mødet.

- 30. januar 2008, DSR's lokaler, Sankt Annæ Plads 30, 1250 København K
- 5. februar 2008, Vejlbj-Risskov hallen, Vejlbj Centervej 51, 8240 Risskov
- 13. februar 2008, Comwell Kolding A/S, Skovbrynet 1, 6000 Kolding
- 19. februar 2008, DSR's lokaler, Sankt Annæ Plads 30, 1250 København K
- 28. februar 2008, Mødecener Odense, Buchwaldsgade 48, 5000 Odense C
- 4. marts 2008, Hotel Frederik d. II, Idagårdsvej 3, 4200 Slagelse
- 12. marts 2008, DSR, Sofiendalsvej 3, 9200 Aalborg SV

**Hvidovre Hospital
Patologiafdelingen**

Afdelingsbioanalytiker

En fuldtidsstilling ledig til besættelse fra 1. februar 2008 eller snarest derefter

Patologiafdelingen er opdelt i tre tværfaglige grupper og du skal være leder for 10 bioanalytikere, hvis arbejdsområde omfatter fremstilling af histologiske præparater inden for specialerne gastroenterologi, dermatologi, hæmatologi og neonatalpatologi. Derudover varetager gruppen special- og immunhistokemiske farvninger for hele afdelingen.

Patologiafdelingen modtager prøver fra Hvidovre Hospital og Amager Hospital samt fra praktiserende læger og speciallæger (undt. dermatologer) i Københavns og Frederiksberg Kommune. Afdelingen administrerer endvidere folkeundersøgelsen for livmoderhalskræft i Københavns og Frederiksberg Kommune. Afdelingen modtager ca. 25.000 histologiske prøver og ca. 60.000 cervixcytologiske prøver om året.

Afdelingsbioanalytikeren skal udføre ledelsesopgaver i form af målsætning og strategi for gruppen i samarbejde med afdelingsledelsen, samt motivere, udvikle og inspirere medarbejderne i dagligdagen.

Derudover vil arbejdsopgaverne i gruppen indebære

- daglig arbejdstilrettelæggelse, herunder kvalitetssikring og akkreditering
- planlægning af ferie og fridage for bioanalytikerne
- afholdelse af medarbejderudviklingssamtaler for bioanalytikere
- medvirke til et godt samarbejde og sikre et højt kommunikationsniveau mono- og tværfagligt i afdelingen
- deltagelse i planlægning og supervision af bioanalytikestuderendes arbejde
- deltagelse i daglige arbejdsopgaver sammen med bioanalytikere i det omfang, de øvrige opgaver tillader dette

Hvidovre Hospital er en spændende arbejdsplads med mange muligheder for uddannelse og faglig udvikling, og hospitalet er et af landets mest forskningsaktive.

Hvert år udskrives 42.000 patienter fra indlæggelse, der er 275.000 ambulante besøg og over 5000 fødsler. Hospitalet er områdehospital i den sydlige del af Region Hovedstaden. Der er godt 2800 fuldtidsstillinger i dag, men det tal bliver større i de kommende år, ligesom hospitalet skal udbygges for at rumme en række nye funktioner og udvidelser.

Mangfoldighed er en af Hvidovre Hospitals værdier. Derfor opfordres alle til at søge uanset alder, køn, religion og etnisk tilhørsforhold. Hospitalet er røgfrit.

Vi forventer, at du

- er autoriseret bioanalytiker med erfaring inden for patologi-specialet og har erfaring eller interesse for immunhistokemi
- er visionær og deltager i udadvendte aktiviteter
- holder dig ajour fagligt og ledelsesmæssigt
- har diplomuddannelse for bioanalytikere / tilsvarende lederuddannelse eller indstillet på at erhverve en af disse uddannelser
- er ansvarsbevidst og fleksibel
- har gode pædagogiske og planlægningsmæssige evner
- kan bevare overblikket i stressende situationer

Arbejdstiden vil være 37 timer om ugen inden for en åbningstid mellem klokken 8-15.30.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til gældende overenskomst mellem dbio og Region Hovedstaden.

Ønsker du yderligere oplysninger om stillingen, er du velkommen til at kontakte konstitueret afdelingsbioanalytiker Vibeke Karlsen på tlf. 36 32 30 39 eller via email: vibeke.karlsen@hvh.regionh.dk

Ansøgningsfrist

den 17. januar 2008

Ansættelsessamtaler forventes afholdt i uge 4 eller 5.

Ansøgning, sendes med relevante oplysninger og uddannelsesbevis til

Konstitueret ledende bioanalytiker Merete Steensgaard-Hansen
Patologiafdelingen, afsnit 134
Hvidovre Hospital
Kettegård Allé 30
2650 Hvidovre
email: merete.steensgaard-hansen@hvh.regionh.dk

§ 4. MEDLEMSSKABSÆNDRINGER

Stk. 1. Ind- og udmeldelse i dbio skal ske skriftligt. Indmeldelse sker ved udfyldning af blanket med oplysninger til dbio's medlemsregister. Indmeldelsen træder i kraft, når kontingentet er betalt.

Stk. 4. Udmeldelse kan finde sted med én måneds varsel til udgangen af et kvartal.

Se iøvrigt under dbio's vedtægter.

LEDELSEUDVIKLINGREFLEKTION

Styrk dine personlige og ledelsesmæssige kompetencer. Er du leder, medlem og logget på dbios hjemmeside så tag en LUR på www.dbio.dk/ledernet

TIL PASSIVE MEDLEMMER**HUSK AT**

- tager du igen arbejde som bioanalytiker, skal Danske Bioanalytikeres sekretariat underrettes straks.
- kun medlemmer, der opholder sig i udlandet i mere end 6 måneder, eller medlemmer, der er ude af erhverv, kan stå som passivt medlem.

STILLINGSANNONCER KUN PÅ NETTET

Ønskes annoncering af stillingsannoncer udelukkende på Danske Bioanalytikeres netportal www.dbio.dk, kan annoncen bringes på hjemmesiden indenfor 2 arbejdsdage fra den modtages. Pris 4.450 kr.

Job
midt
 regionmidtjylland

Region Midtjyllands 25.000 medarbejdere arbejder for et sundhedsvæsen på højt internationalt niveau, tryghed og udvikling for de svageste borgere – og dynamisk regional udvikling.

Afdelingsbioanalytiker

- Genopslag

Klinisk Immunologisk Afdeling, Regionshospitalet Holstebro

Ved Klinisk Immunologisk Afdeling, Regionshospitalet Holstebro, er der en fast stilling som afdelingsbioanalytiker, ledig til besættelse nu eller efter aftale. Stillingen er vagtfri på 37 timer med hovedansættelse på Regionshospitalet Holstebro.

Du kan søge jobbet online, samt læse hele opslaget på www.ofir.dk. Husk at mærke ansøgningen T2/1.

Yderligere oplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Driftsleder, Gunhild Bjerre, tlf. nr. 9912 4928.

Ansættelsessamtaler forventes afholdt i uge 3, 2008.

Ansøgningen skal være os i hænde senest mandag den 14. januar 2008 kl. 10.00.

Se hele stillingsopslaget på www.rm.dk/job

Hvordan skal DSA sikre medlemmerne i fremtiden?

Er du medlem af DSA, så stil op til delegeretforsamlingen og vær med til at bestemme udviklingen i din a-kasse. Som a-kassens højeste myndighed lægger delegeretforsamlingen de politiske linier for a-kassens arbejde – herunder holdninger til serviceniveauet over for medlemmerne. Dermed kan du få stor indflydelse på DSAs tilbud i fremtiden.

De delegerede vælges for 4 år ad gangen og mødes én gang om året. Vil du stille op, så send os et brev med dit navn samt cpr. nr. eller en e-mail på delegeretvalg2008@dsa-akasse.dk. Vi skal have din opstilling senest den 31. januar 2008 kl. 16.00

Læs mere om valget på www.dsa-akasse.dk/delegeretvalg2008.

 DANSKE SUNDHEDSORGANISATIONERS
 ARBEJDSLØSHEDSKASSE

 TELEFON 33 15 10 66
dsa@dsa-akasse.dk

Job i Region Midtjylland

Kyst til kyst

Region Midtjylland har 1,2 millioner indbyggere og går lige fra Vesterhavet til Kattegat. Det vil sige omkring 200 kilometer fra den ene ende til den anden. Regionen kan tilbyde spændende job fra Grenaa i yst til Ringkøbing i Vest til fx den ufaglærte, socialpædagog og speciallægen.

Afdelingsbioanalytiker

Regionshospitalet Randers

Ved Klinisk Biokemisk Afdeling, Regionshospitalet Randers er der en stilling som afdelingsbioanalytiker ledig pr. 1.april 2008.

Den gennemsnitlige arbejdstid er 37 timer/uge.

Yderligere oplysninger om stillingen og om afdelingen kan fås hos ledende bioanalytiker Ole B. Kjeldsen på tlf. 8910 2392

Ansøgning med relevante oplysninger, mrk. 1013, stiles til ledende bioanalytiker Ole B. Kjeldsen, Klinisk Biokemisk afdeling, og sendes til: Regionshospitalet Randers, Att.: ass. Lillian Jensen (email: LJE@rc.aaa.dk), AVU-funktionen, Personaleafdelingen, Skovlyvej 1, 8900 Randers, og modtages senest den 1.februar 2008, kl. 12.

Det er muligt at læse mere om stillingen og Regionshospitalet Randers på www.sundhed.dk

Klinisk Immunologisk

En stilling som ledende bioanalytiker ved Klinisk Immunologisk Afdeling, Regionshospitalet Viborg er ledig pr. 1. februar 2008 eller efter aftale.

Vi søger

en autoriseret bioanalytiker, gerne med ledelseserfaring, og med gode samarbejdsegenskaber, åbenhed og vilje til at tage personalet med på råd og til at indfri afdelingens overordnede mål om høj kvalitet og godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.

Se annoncens fulde ordlyd på www.sygehusviborg.dk

Ansøgning, mrk. 496, skal være modtaget senest den 18. januar 2008 med morgenposten.

Bioanalytikere

Regionshospitalet Randers

Vikarer for bioanalytikere ved Klinisk Biokemisk afdeling

Ved Klinisk Biokemisk Afdeling, Regionshospitalet Randers er der to vikariater - begge på et år ledige som bioanalytikere pr. 1.marts 2008.

Den gennemsnitlige arbejdstid er 37 timer/uge.

Yderligere oplysninger om stillingerne og om afdelingen kan fås hos ledende bioanalytiker Ole B. Kjeldsen på tlf. 8910 2392.

Ansøgning med relevante oplysninger, "mrk. 1014", stiles til ledende bioanalytiker Ole B. Kjeldsen, Klinisk Biokemisk afdeling, og sendes til: Regionshospitalet Randers, Att.: ass. Lillian Jensen (email: LJE@rc.aaa.dk), AVU-funktionen, Personaleafdelingen, Skovlyvej 1, 8900 Randers, og **modtages senest den 15.januar 2008, kl. 12.**

Klinisk biokemisk afdeling,

Bioanalytikere søges til Klinisk biokemisk afdeling, Regionshospitalet Viborg.

Der er 2 fuldtidsstillinger, samt enkelte vikariater af længere varighed, ledige til besættelse pr. 01.02.08, eller efter aftale.

Stillingerne indebærer deltagelse i afdelingens vagtordning.

Nærmere oplysninger om stillingerne kan fås ved henvendelse til ledende bioanalytiker Frank Andersen, tlf. 8927 2975, ledende bioanalytiker Bodil Andersen, tlf. 8927 2045 eller KBA-Ledelsen@sygehusviborg.dk.

Se nærmere om Regionshospitalet Viborg, Skive, Kjellerup på www.sygehusviborg.dk.

Ansøgning, mrk. 499, skal være modtaget senest den 21. januar 2008 med morgenposten.

Se stillingsopslag på www.regionmidtjylland.dk/job

Region Midtjyllands 25.000 medarbejdere arbejder for et sundhedsvæsen på højt internationalt niveau, trykthed og udvikling for de svageste borgere - og dynamisk regional udvikling.

Ure og ringe

– i virkeligheden

På Årskursus for arbejdsmiljørepræsentanter greb en deltager fat i mig i en pause og sagde: "Kan du som redaktør ikke sørge for, at der ikke bringes billeder af bioanalytikere med ure og ringe på i bladet. Det er så grimt at se på."

Senere i debatten med dbios formand og næstformænd kom emnet op igen.

"Vi er så kede af at se bioanalytikere, som er ureglementeret klædt på billederne i bladet. Det er et rigtigt dårligt signal for vores fag," lød det fra mange i salen.

dbios formand, Anne Lise Madsen, som også er formand for redaktionsudvalget, forklarede, at redaktionsudvalget har taget den beslutning, at de fotografer som kommer ud på laboratorierne ikke kan tage ansvar for, at de portrætterede bioanalytikere er korrekt klædt på:

"Fotos afspejler virkeligheden ude på laboratorierne, og så længe bioanalytikere går med ringe, ure og andet ureglementeret, vil vi kunne opleve sådanne fotos i fagbladet," sagde formanden.

En mumlen i salen røbede, at den forklaring ikke stillede alle tilfreds.

Men som redaktør af fagbladet kan jeg godt undre mig. Hvorfor reagerer læserne ikke fluks, når disse billeder, som tydeligt generer mange, bringes?

Læserbreve og debat er altid velkomment i fagbladet, og det kunne må-

ske skabe den debat om hygiejne ude i virkeligheden, som kunne få samtlige ure, ringe og lange ærmer til at forsvinde i arbejdstiden. For problemet er jo ikke billederne i sig selv. Problemet er den risiko for personale, patienter og familien derhjemme, som disse pyntegenstande udgør. Det er jo ikke nok at klippe ærmerne af de lange kitler, hvis ringen stadig sidder på fingeren og samler snavs og bakterier.

For nogle år siden hjalp bioanalytiker Lillian Kobbelgaard fra Klinisk Mikrobiologisk Afdeling fra Herlev Hospital fagbladet med nogle podninger fra et ur og fingerring. Et af billederne fra dengang ses herover, og rart at se på, er det ikke.

Med venlig hilsen og godt nytår fra Jytte Kristensen, redaktør

Foto: Sine Flig

Her er der podet bag et ur. Med en vatpodepind er der strøget hen over bagsiden af urkapsel og urrem. Uret viste sig at gemme på en righoldig bakterieflora. Bakterierne er måske ikke patogene for raske personer, men kan være det for svækkede patienter eller ungerne derhjemme. Eller de kan måske komme med i frikadellefarsen.